

VLAAMS PARLEMENT

vergadering **C106 – LEE17**

zittingsjaar 2009-2010

Handelingen

Commissievergadering

Commissie voor Leefmilieu, Natuur, Ruimtelijke Ordening
en Onroerend Erfgoed

van 2 februari 2010

INHOUD

Vraag om uitleg van de heer Marcel Logist tot mevrouw Joke Schauvliege, Vlaams minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur, over een toelage aan landbouwers om verwerkte folie niet te verbranden maar naar gespecialiseerde centra te brengen	3
Vraag om uitleg van de heer Marcel Logist tot mevrouw Joke Schauvliege, Vlaams minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur, over financiële stimuli om te komen tot een betaalbare scheiding van hemel- en afvalwater	5
Vraag om uitleg van mevrouw Tine Eerlingen tot mevrouw Joke Schauvliege, Vlaams minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur, over het ontwerp van actieplan inzake omgevingslawaaï voor de luchthaven Brussels Airport	
Vraag om uitleg van de heer Eric Van Rompuy tot mevrouw Joke Schauvliege, Vlaams minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur, over het nieuwe plan van federaal staatssecretaris Etienne Schouppe met betrekking tot geluidshinder van de luchthaven van Zaventem	10
Vraag om uitleg van de heer Ward Kennes tot mevrouw Joke Schauvliege, Vlaams minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur, over de nood aan een uniforme regelgeving over het maken van vuur in bossen en velden	21
Vraag om uitleg van mevrouw Vera Van der Borgh tot mevrouw Joke Schauvliege, Vlaams minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur, over het jachtverbod conform het ministerieel besluit van 8 januari 2010	23
Vraag om uitleg van de heer Jos De Meyer tot mevrouw Joke Schauvliege, Vlaams minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur, over landbouwvennootschappen en de overdracht van nutriëntenemissierechten (NER's)	27
Vraag om uitleg van mevrouw Gwenny De Vroe tot mevrouw Joke Schauvliege, Vlaams minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur, over het voornemen de milieuhygiënewetgeving te actualiseren, te optimaliseren en vlotter toegankelijk te maken	29
Vraag om uitleg van mevrouw Mieke Vogels tot mevrouw Joke Schauvliege, Vlaams minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur, over lawaaihinder bij kinderopvang	32

■

Voorzitter: de heer Bart Martens

Vraag om uitleg van de heer Marcel Logist tot mevrouw Joke Schauvliege, Vlaams minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur, over een toelage aan landbouwers om verwerkte folie niet te verbranden maar naar gespecialiseerde centra te brengen

De voorzitter: De heer Logist heeft het woord.

De heer Marcel Logist: Voorzitter, minister, collega's, plastic en folie komen regelmatig voor in de landbouw, als bedekking van gewassen tegen de koude of als verpakkingsmateriaal. Dit plastic verbranden mag niet, maar de praktijk wijst uit dat dit toch vaak gebeurt.

Men zou de landbouwers kunnen betoelagen, zodat ze worden gestimuleerd om op een milieuvriendelijke manier af te raken van hun plastic folie, maar de OVAM-wetgeving laat geen subsidies in professionele activiteiten toe. Toch gebeurt dat in de praktijk. Nogal wat gemeenten storten geld aan bijvoorbeeld de landbouwraad of ze geven geld rechtstreeks aan de landbouwers om hun afgedankte folie in containers te stoppen.

Minister, is het geven van een dergelijke toelage, rechtstreeks aan de boeren of aan een landbouwraad, grondwettelijk toegelaten? Indien niet, lijkt het u een goed idee een dergelijke toelage toe te laten in de toekomst, zodat de lucht minder wordt vervuild?

De voorzitter: Mevrouw Van den Eynde heeft het woord.

Mevrouw Marleen Van den Eynde: In de vorige legislatuur hebben we hier dikwijls over gediscussieerd. Aangezien de aanvaardingsplicht voor landbouwfolie moeilijk uitvoerbaar bleek, hadden de producenten en de landbouwsector een beleidsplan uitgewerkt, dat een oplossing moest bieden voor dat probleem. Een degelijke inzameling van landbouwfolie leek volgens toenmalig minister van Landbouw en Leefmilieu Peeters absoluut noodzakelijk omdat de economische waarde voldoende hoog is om recyclage mogelijk te maken zonder dat hiervoor moet worden betaald.

In veel gemeenten, en vooral gemeenten met veel landbouwers, bestaat er een inzamelingsproces. Dat is niet in alle gemeenten zo. Sommige gemeenten vragen zelfs een retributie.

Op 16 augustus 2007 heeft de OVAM van de producenten en de landbouworganisaties een plan ontvangen voor de inzameling van landbouwfolie. Dat plan was toen in onderzoek, maar het kreeg toch een voorwaardelijke goedkeuring. Het werd opgemaakt voor een periode van 3 jaar en het bevatte een aantal actiepunten, waaronder het opzetten van een proefinzamelingsstelsel in gebieden waar die selectieve inzameling nogal moeilijk lag.

Er zou een werkgroep worden opgericht, waarvan de producenten en de landbouworganisaties mee deel zouden uitmaken. De gemeenten zouden dan op vrijwillige basis of volgens het principe 'de vervuiler betaalt' de selectieve inzameling van de landbouwfolie kunnen organiseren. Als de gemeente dit niet wilde doen, dan zou de landbouwer op dat ogenblik worden genoodzaakt om privéophalers aan te spreken. Het was ook de bedoeling een aantal extra inzamelingsmogelijkheden te organiseren.

Minister, sindsdien hebben we niet veel meer gesproken over dit probleem, waardoor ik ervan uitging dat het was opgelost. Hoe is dit proefproject verder verlopen? Is er een evaluatie gemaakt? Is dat ondertussen een constante? Hebt u er zicht op hoeveel gemeenten wel bereid zijn landbouwfolie in te zamelen? Welke gemeenten vragen hiervoor een retributie? Misschien kunt u op mijn laatste twee vragen niet meteen antwoorden, maar kunt u het achteraf toevoegen.

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

De heer Wilfried Vandaele: Minister, ik heb niets tegen stimulansen en systemen, maar het basisprincipe van ons afvalbeleid is nog altijd 'de vervuiler betaalt'. Ik hoop dat dit overeind

blijft. We hebben natuurlijk veel beroepscategorieën die afval genereren. De ene raakt het gemakkelijker kwijt dan de andere. We moeten daarmee oppassen.

De voorzitter: De heer Huybrechts heeft het woord.

De heer Pieter Huybechts: Mijnheer Vandaele, u zegt dat de vervuiler betaalt. Dus hij die kan betalen, mag vervuilen.

De heer Wilfried Vandaele: U draait de redenering om, en dat is een bijzonder perfide manier van werken. Dat bedoel ik niet. Vervuilen is altijd te vermijden, maar als het gebeurt, dan moet je ervoor betalen.

De heer Bart Martens: Naast het principe van ‘de vervuiler betaalt’ is er ook de uitgebreide producentenverantwoordelijkheid die we in ons afvalbeleid hoog in het vaandel dragen. Die heeft aanleiding gegeven tot verschillende aanvaardingsplichten voor producenten van bepaalde producten. Denk maar aan de elektrische en elektronische apparaten die via Recupel worden ingezameld, of de afvalbatterijen via BEBAT.

Minister, misschien zou u eens kunnen onderzoeken om de aanvaardingsplicht ook in te voeren voor producenten van landbouwfolie, zodat dat ze hun producten kosteloos moeten terugnemen op het moment dat ze in de afvalfase terechtkomen. Als we daar te hoge retributies op toepassen, vrees ik dat er veel sluikverwijdering zal zijn. Landbouwers zullen er misschien voor kiezen om het dan maar op te stoken in plaats van de retributie te betalen en mee te geven aan het selectief inzamelkanaal.

Minister, is al onderzocht in welke mate het zinvol is om voor deze categorie een aanvaardingsplicht en een milieubeleidsvereenkomst in te voeren?

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Mijnheer Logist, het vragen van een toelage aan de boeren om hun plastic folieafval te laten verwerken in een vergunde inrichting is niet in strijd met de Grondwet. In het kader van de Vlaamse afvalstoffenwetgeving moet er echter wel een expliciete decretale basis zijn om een Vlaamse subsidieregeling uit te werken. De subsidiëring door een gemeente behoort tot haar eigen bevoegdheid.

In 2008-2009 heeft de OVAM een marktonderzoek rond afvallandbouw- en afvaltuinbouwfolies laten uitvoeren. De resultaten van dit onderzoek zijn gebaseerd op gegevens van de OVAM, folieproducenten, gemeenten en afvalinzamelaars, alsook op een enquête bij land- en tuinbouwers zelf. Uit dit onderzoek blijkt dat ongeveer 54 procent van de afvallandbouw- en afvaltuinbouwfolies selectief wordt ingezameld met het oog op recyclage. Daarnaast wordt nog een deel ingezameld en verwerkt samen met het restafval van de land- en tuinbouwbedrijven.

Als belangrijkste knelpunten worden de praktische regelingen in verband met de inzameling naar voren geschoven, zoals de bereikbaarheid, de toegang, de informatie, weten waar naartoe. Het blijkt dat niet de kostprijs een belangrijkste knelpunt zou zijn. De land- en tuinbouwers verwachten wel dat de selectieve inzameling en recyclage van de folies moet kunnen gebeuren tegen lagere kosten dan de afvoer samen met het restafval. Dat lijkt me logisch: als het meer kost, wordt het meegegeven met het restafval. We merken dat het in de meeste gevallen minder kost.

Om de selectieve inzameling van afvallandbouw- en -tuinbouwfolies te stimuleren, lijkt overheidssteun in de vorm van een financiële tegemoetkoming geen goede optie. De afvallandbouw- en afvaltuinbouwfolies zijn bedrijfsafvalstoffen, en hiervoor geldt het principe ‘de vervuiler betaalt’. Overeenkomstig de bepalingen van het Vlaams reglement inzake afvalvoorkoming en -beheer (VLAREA) moeten de producenten en gebruikers van landbouwfolies in het Vlaamse Gewest een gemeenschappelijk afvalbeheersplan voor landbouwfolies opstellen en uitvoeren. Op dit ogenblik voert de sector het afvalbeheersplan 2007-2010 uit. Het doel van dit plan is de globale milieu-impact van afvallandbouwfolies te verminderen,

het stimuleren van de selectieve inzameling en verwerking en het ontmoedigen van de illegale verwijdering van afvallandbouwfolies.

Mevrouw Van den Eynde, ik ben deels ingegaan op uw bijkomende vraag. Hoeveel gemeenten bereid zijn om dat te doen en waar er wel een retributie gevraagd wordt, zal ik laten nagaan. Het plan zelf is beschikbaar. Men gaat uit van de verantwoordelijkheid van de producenten zelf om met dit afval verder om te gaan. Ik zal de bijkomende informatie daarover bezorgen aan de leden van de commissie.

De voorzitter: Mevrouw Van den Eynde heeft het woord.

Mevrouw Marleen Van den Eynde: Mevrouw de minister, het project liep van 2007 tot 2010. Komt er een vernieuwing, of wordt dat gewoon voortgezet?

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Het plan loopt tot en met 2010. Vanaf 2011 moet er een nieuw plan komen. Dat zal allicht wat worden bijgeschaafd aan de hand van de ervaring die we hebben met het huidige plan.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

Vraag om uitleg van de heer Marcel Logist tot mevrouw Joke Schauvliege, Vlaams minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur, over financiële stimuli om te komen tot een betaalbare scheiding van hemel- en afvalwater

De voorzitter: De heer Logist heeft het woord.

De heer Marcel Logist: Voorzitter, minister, sinds 1 augustus 2008 werden enkele wijzigingen aangebracht in de VLAREM-regelgeving (Vlaams reglement betreffende de milieuvergunning) met belangrijke implicaties voor woningen langsheen het tracé van nieuwe rioleringsprojecten, waarbij wordt overgegaan tot de (her)aanleg van een gescheiden rioleringsstelsel. Het komt erop neer dat voor deze woningen een scheiding van hemelwater en afvalwater moet worden doorgevoerd voor zover het geen gesloten bebouwing betreft.

Bij gesloten bebouwing is deze scheiding verplicht indien hiervoor geen leidingen onder of door de woning moeten worden aangelegd. Een strikte interpretatie van de wetgeving leert ons bovendien dat deze scheiding ook – zonder overgangstermijn – moet worden gerealiseerd voor alle bestaande woningen langsheen reeds uitgevoerde gescheiden stelsels.

Alhoewel deze verplichtingen vanuit ecologisch standpunt zeer logisch en verdedigbaar zijn, kunnen we er toch niet omheen dat dit belangrijke financiële consequenties met zich zal meebrengen.

Riobra, de intergemeentelijke samenwerking tussen een 25-tal gemeenten, die verantwoordelijk is voor het rioolbeheer van onder meer de stad Tienen en de regio, heeft voor ons op basis van de afkoppelingsadviezen die zij tot op heden heeft laten uitvoeren, nagerekend dat dergelijke scheiding van hemel- en afvalwater gemiddeld begroot moet worden op 1750 euro per pand. Andere gemeenten spreken van gemiddelden tussen de 2000 euro en de 3000 euro. Hierop is bovendien een zeer grote spreiding merkbaar, waarbij deze kosten in sommige gevallen oplopen tot enkele duizenden euro's.

Om de burger bij te staan, verzorgt Riobra een volledige technische ondersteuning in de vorm van het opmaken van een inventarisatie van de bestaande toestand en het formuleren van een voorstel voor scheidingswerken op privédomein. Riobra staat eveneens in voor de controle achteraf van de uitgevoerde scheidingswerken.

Deze technische ondersteuning kan worden begroot door Riobra op circa 400 euro per pand. Mits de nodige communicatie en ondersteuning kunnen reeds heel wat burgers overtuigd

worden voor het uitvoeren van deze werken. De volledige realisatie van de verplichte scheiding ter hoogte van ieder pand wordt door de Vlaamse Milieumaatschappij vandaag als voorwaarde gesteld voor het verkrijgen van subsidies op de rioleringswerken. Om deze wettelijke verplichtingen echter overal gerealiseerd te krijgen, is een bijkomende financiële ondersteuning wenselijk, temeer daar een duidelijke en realistische handhaving niet voorhanden is.

Om die reden heeft Riobra samen met haar vennoten onderzocht welke mogelijkheden er zijn op het vlak van financiële ondersteuning door de gemeenten. Op basis van enkele aannames kan het aantal woningen in onze stad Tienen waarvan het hemel- en afvalwater de komende 20 jaar moet worden gescheiden, worden geraamd op gemiddeld ongeveer 400 per jaar. Rekening houdend met het omvangrijke investeringsprogramma van Tienen en Riobra voor de komende jaren, kan dat sommige jaren zelfs oplopen tot 700 woningen per jaar. Op basis van die gegevens moeten de gemeenten vandaag beslissingen nemen over eventuele financiële tegemoetkomingen. Aangezien de eerste projecten met verplichte scheiding op privé-domein ondertussen in uitvoering zijn, of zelfs een eindfase naderen, zijn die beslissingen dan ook dringend.

Minister, in uw beleidsnota 2009-2014 lezen we echter het volgende: “Op korte termijn zal ik controle- én handhavingsmechanismen en financiële stimuli ontwikkelen voor de correcte aansluiting van de individuele woningen op de waterzuiveringsinfrastructuur. Ik zal na onderzoek voorstellen formuleren over de manier waarop we de scheiding van hemel- en afvalwater bij bestaande woningen kunnen versnellen door subsidies.”

Minister, gemeenten moeten dringend beslissingen nemen om vorm te geven aan hun beleid voor de ondersteuning van particulieren bij de scheiding van hun hemel- en afvalwater. In uw beleidsnota stelt u zelf dat het Vlaamse Gewest daarover voorstellen zal formuleren. Gemeenten kunnen echt niet langer wachten. Gelet op de omvangrijke uitdagingen op het vlak van gemeentelijk rioolbeheer kan het natuurlijk niet de bedoeling zijn dat gemeenten het uitblijven van uw voorstellen ter zake gaan aangrijpen als excuus om niets te doen. Riobra en de stad Tienen hebben alvast enkele scenario's uitgewerkt waarover binnenkort een beslissing zal worden genomen. Hierbij zal de stad Tienen een beroep kunnen doen op middelen die beschikbaar zijn binnen Riobra, al dan niet aangevuld met eigen middelen uit de gemeentelijke begroting. Het zou jammer zijn mocht uw initiatief, zoals opgenomen in uw beleidsnota, straks aanleiding geven tot gewijzigde scenario's, of erger nog, tot het uitblijven van gemeentelijke beslissingen ter zake.

Wat is de stand van zaken met betrekking tot uw voorstellen? Plant u subsidies vanwege de Vlaamse overheid, zodat de scheiding van hemel- en afvalwater bij bestaande woningen wordt versneld en de financiële pil voor de mensen wordt verguld? *(Opmerkingen van de heer Eric Van Rompuy)*

Het moet ergens vandaan komen, mijnheer Van Rompuy.

Op welke termijn zullen die voorstellen kenbaar gemaakt worden?

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

De heer Wilfried Vandaele: Voorzitter, de heer Logist prijst en roemt Riobra, maar natuurlijk doen alle vergelijkbare nutsinstellingen hetzelfde. Dan denk ik aan de Tussengemeentelijke Maatschappij der Vlaanderen voor Watervoorziening (TMVW) en alle andere maatschappijen. De minister heeft, in antwoord op eerdere vragen van mezelf en andere leden, al helder aangegeven welke stimuli de Vlaamse overheid geeft voor de bovengemeentelijke en gemeentelijke infrastructuur. Hier wordt op de eerste plaats een beroep gedaan op de middelen uit het gemeentelijke aandeel uit de afvalwaterheffing. Dat geld blijft bij Riobra of TMVW en kan worden gebruikt voor dergelijke investeringen. Ik weet niet waarover de heer Logist zich zorgen maakt. Ik denk dat het systeem zoals het nu werkt, vrij goed is.

De voorzitter: De heer Sanctorum heeft het woord.

De heer Hermes Sanctorum: Voorzitter, ik deel toch de zorg van de heer Logist, zowel ecologisch als financieel.

Ik heb daar enkele bijkomende vragen bij. Minister, hebt u eigenlijk een idee hoeveel woningen zonder scheiding van hemelwater en afvalwater er zijn in Vlaanderen, naast de gescheiden stelsels? De heer Logist gaat uit van de situatie van Tienen en omstreken, maar is er een beeld van heel Vlaanderen?

U stelt in uw beleidsnota dat u een aantal financiële stimuli wilt ontwikkelen. Werkt u aan een stappenplan om de woningen aan te pakken? Wordt er een deadline vooropgesteld? Vaak wordt 2020 genoemd als deadline.

De voorzitter: Mevrouw Van den Eynde heeft het woord.

Mevrouw Marleen Van den Eynde: Minister, ook dit onderwerp hebben we uitvoerig behandeld tijdens de besprekingen van uw beleidsnota. Willen we op korte termijn nog iets bereiken met betrekking tot waterzuivering en de waterinfrastructuur, dan zullen er inderdaad financiële stimuli moeten komen, ook wat de individuele behandeling van afvalwater (IBA) betreft.

We wachten eigenlijk nog altijd op een initiatief van u waardoor de gemeenten nu eindelijk het werk op het terrein kunnen uitvoeren. Alle gemeenten zitten eigenlijk te wachten op dat initiatief. Ze willen weten hoe u bijvoorbeeld die IBA's voort zult ondersteunen. Ook het dossier van de loden waterleidingen en het dossier van gescheiden stelsels passen hierin. In veel dossiers qua water wordt gewacht op een beslissing van u. Binnen welke termijn zult u maatregelen nemen die als rechtstreeks gevolg zullen hebben dat een aantal gemeenten zich sneller mee kunnen inschakelen in heel deze waterstrategie?

De heer Bart Martens: Minister, ik denk dat de subsidies voor rioleringen in het algemeen eens opnieuw moeten worden bekeken.

Gisteren heeft de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VVSG) in de Commissie Versnelling Maatschappelijk Belangrijke Investeringsprojecten aangeklaagd dat de subsidies van het Vlaamse Gewest met betrekking tot rioleringen eigenlijk onvoorspelbaar zijn. De gemeenten weten nooit precies wanneer een bepaald rioleringswerk voor subsidie op de lijst zal worden opgenomen. Voor gemeenten is het dus heel moeilijk te plannen wanneer ze met bepaalde werken kunnen beginnen, met de steun van het Vlaamse Gewest. Als we dat systeem herbekijken, zullen we moeten nagaan in welke mate die subsidies ook kunnen worden gebruikt om een collectief aanbod van individuele zuiveringen, een collectieve aanpak van IBA's te ondersteunen, net als het afkoppelen van afvalwater en hemelwater op privéterrein. We hebben daar trouwens anderhalf jaar geleden voor gepleit in een resolutie.

Er zijn nu veel rioolbeheerders die gratis een architect ter beschikking stellen die bij de mensen thuis gaat kijken hoe de afkoppeling kan worden geregeld, en die de werken begeleidt. We moeten echter ook overwegen of een premie hier niet aangewezen is om de zware financiële last voor sommige gezinnen te helpen drukken en de kosten te kunnen solidariseren. Vandaag zijn er gezinnen die niet worden verplicht tot scheiding van hemel- en afvalwater, en gezinnen die daar wel toe verplicht worden.

Wat de IBA's betreft, hebben we gekozen voor die solidarisering. Misschien moet dat hier ook gebeuren en zijn er hier ook redenen om dat te doen voor de asymmetrisch verdeelde kosten op het vlak van scheiding van afval- en hemelwater.

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Mijnheer Logist, u verwijst naar een wijziging van VLAREM van 1 augustus 2008. Dat was veeleer een verduidelijking van de bestaande algemene

VLAREM-bepalingen. In principe mag er geen afvalwater geloosd worden in het gedeelte van een gescheiden riolering bestemd voor de afvoer van hemelwater en vice versa.

In de praktijk hield deze wijziging een versoepeling in van de vroegere wetgeving, aangezien in de huidige versie in een uitzondering voorzien wordt voor bestaande gesloten bebouwing, in het geval voor de scheiding van hemelwater en afvalwater leidingen door of onder het gebouw noodzakelijk zijn. Bovendien kan sinds deze VLAREM-wijziging ook worden voorzien in uitzonderingen in het uitvoeringsplan.

Met het oog op het bepalen van deze uitzonderingen heeft de Vlaamse Milieumaatschappij vorig jaar een studie laten uitvoeren. Uit deze studie is gebleken dat het in dichtbebouwde centra vanuit ecologisch en economisch oogpunt niet aangewezen is om een gescheiden rioleringsstelsel aan te leggen. De conclusies van deze studie zullen, zoals in de wetgeving voorzien, vertaald worden in de gebiedsdekkende uitvoeringsplannen.

Daarnaast wordt in het kader van de bespreking van dossiers ter subsidiëring van gemeentelijke rioleringen een principiële kader opgesteld dat aan deze wijzigingen nog een verdere invulling tracht te geven en probeert te verduidelijken in welke gevallen een afwijking mogelijk is op de algemene regels over afkoppeling op particulier domein. In een aantal gevallen is het, ondanks de aanleg van een gescheiden stelsel in de straat, dan ook niet noodzakelijk om al het hemelwater te scheiden van het afvalwater, waardoor de kostprijs nog verder gedrukt wordt.

Bovendien staat ook in VLAREM dat voor het hemelwater wordt afgevoerd naar een hemelwaterafvoer in de straat, de mogelijkheden tot hergebruik, infiltratie en buffering ter plaatse uitgeput moeten worden.

De door u vermelde cijfers van kostprijzen voor afkoppeling gaan vermoedelijk vooral uit van de afvoer van hemelwater met hieraan gekoppeld de opbraak van bestaande verhardingen, wat inderdaad aanleiding zal geven tot een aanzienlijke kost. Ik wil benadrukken dat ook de alternatieven onderzocht moeten worden. Daarnaast zijn in vele gevallen ook bij de afvoer van hemelwater wellicht goedkopere alternatieven mogelijk, zoals het aanbrengen van oppervlakkige afvoergootjes op de verharding in plaats van een ondergrondse buis met opbraak van de verharding.

Ik kan alleen maar toejuichen dat de betrokken gemeenten en rioolbeheerders initiatieven nemen voor de financiële ondersteuning van particulieren om de afkoppelingswerken op privédomein te bewerkstelligen. Momenteel zijn specifieke voorstellen om ook vanuit het Vlaamse Gewest te voorzien in een deel van deze ondersteuning omwille van de budgettaire context, echter niet aan de orde. Het staat de gemeente en rioolbeheerder dus vrij om beslissingen te nemen over de financiële en technische ondersteuning van particulieren. Er kan later nog worden nagedacht hoe die in een samenwerkingsovereenkomst met de gemeenten kan worden opgenomen.

Het klopt dat we hier al vaak van gedachten gewisseld hebben over de aanpak. De meeste gemeenten hebben een overzicht gemaakt van de nodige investeringen. Over hoeveel woningen het gaat, is een raming. Ik wil dat wel eens navragen, mijnheer Sanctorum. Het is wel zo dat de gemeenten daar voor hun gebied een visie op hebben moeten ontwikkelen.

Ik kan u geen antwoord geven op de vraag over de deadline. We zijn volop bezig alles in kaart te brengen en een aantal prioriteiten vast te leggen.

Mijnheer Martens, in eerste instantie hebben we een prioriteitenlijst opgemaakt. We investeren eerst daar waar de investeringen een zo groot mogelijke ecologische winst kunnen opleveren. Wanneer we inspanningen leveren op plaatsen met een grote bevolkingsdichtheid, zal dit een groter effect hebben dan in afgelegen gebieden. Vandaar dat er wordt gewerkt met prioriteiten. Het gevolg is dat men soms de indruk heeft niet te weten welke dossiers al dan niet aan bod kunnen komen.

Wat de gemeentelijke bijdrage betreft, is de gemeente verplicht die te investeren in de gemeente zelf. We stellen echter vast dat dit niet altijd even transparant gebeurt en dat die middelen soms opgaan in de totale pot. Het is onze ambitie om ervoor te zorgen dat gemeenten die deze middelen krijgen, verplicht worden die middelen daarvoor te gebruiken. Daarnaast moet er ook voldoende transparantie zijn. Op die manier kan een deel van de kosten worden opgevangen. Het is immers niet de bedoeling een extra heffing op de waterfactuur, zogezegd voor investeringen in waterzuivering en rioleringen, te gebruiken voor iets anders of voor de algemene middelenbegroting van een gemeente. We kunnen al heel wat oplossen door dit transparanter en zichtbaarder te maken voor de bevolking.

De voorzitter: De heer Logist heeft het woord.

De heer Marcel Logist: Minister, ik dank u voor de uitleg. Ik heb begrepen dat er nog heel wat overleg noodzakelijk zal zijn. Het is vooral mijn bedoeling om te benadrukken dat de kost voor sommige burgers enorm zal zijn, en niet iedereen kan zomaar enkele duizenden euro op tafel leggen.

Bovendien hoeft niet elk huis, elke wijk of elk stadsdeel in deze dure scheiding van hemelwater en afvalwater te voorzien – de heer Martens wees er ook al op. Laten we daarom even de technische uitleg vergeten, de slotsom is dat niet elke inwoner die duizenden euro dient op te hoesten. Een inwoner van een bepaalde straat zal moeten betalen, terwijl dat voor een inwoner om de hoek niet het geval zal zijn. Technisch is dit natuurlijk perfect begrijpbaar, maar dat zal de modale inwoner worst wezen.

Daarom mijn dringende vraag aan u, minister, om deze financiële pil voor de gewone man toch stevig te verzachten. Laten we vermijden dat de modale man niet meer wil betalen, gewoonweg omdat hij niet meer kan betalen. Dat is de grootste bekommernis waarmee we zeker rekening moeten houden.

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

De heer Wilfried Vandaele: Voorzitter, minister, we weten dat de premie waarvoor gepleit wordt, wel degelijk bestaat. De premies worden gehaald uit het gemeentelijk aandeel op de afvalwaterheffing. Alleen zie ik dat men doorgaans werkt met een vast bedrag. Op de meeste plaatsen wordt gewerkt met een vast bedrag van 500 euro per dossier of per afkoppeling. Dat is natuurlijk het gemakkelijkste, maar het zou misschien correcter en rechtvaardiger zijn indien men werkt met een deel van de kosten die effectief worden gemaakt. Dat wil zeggen dat wie grote kosten moet maken om af te koppelen, meer krijgt dan wie kleinere kosten moet doen.

Minister, u geeft aan dat de 100 percentafkoppeling niet echt moet. Ik heb begrepen dat de VMM wel degelijk 100 percent afkoppeling vraagt als de gemeente een subsidie van 100 percent wil krijgen. Ik heb wel al gehoord dat er een versoepeling in het vooruitzicht wordt gesteld, misschien kunt u daar iets meer over zeggen.

De heer Bart Martens: Minister, ik denk dat we sowieso het subsidiebeleid moeten herbekijken op het moment dat we met de uitvoeringsplannen van start gaan, want daarin zullen de prioriteiten worden opgesteld, daarin zal staan welke ingrepen we eerst moeten doorvoeren om snel resultaat te zien in het schoner worden van ons oppervlaktewater.

Het klopt wat de heer Vandaele zegt: vandaag worden bijvoorbeeld twee DWA-buizen (droogweerafvoer), de zogenaamde ‘vuilwaterbuizen’ waarvan alle hemelwater is afgekoppeld, voor 100 percent gesubsidieerd. Ik stel echter vast dat vele gemeenten terughoudend zijn om dat systeem toe te passen omdat zij hun inwoners niet op de dure kosten van de volledige scheiding van afvalwater en hemelwater willen jagen. In globo zijn het nochtans vaak de meest kostenefficiënte investeringen op het vlak van zuivering en hemelwaterafvoer.

Ik ben het absoluut met u eens, minister, dat we erover moeten waken dat het geld dat de gemeenten ophalen via de gemeentelijke saneringsbijdrage, voor de volle 100 percent in

rioleringen wordt ingezet. Vandaag zie ik dat heel wat rioolbeheerders serieuze dividenden uitkeren aan de gemeenten, eigenlijk gefinancierd met geld van de gemeentelijke saneringsbijdrage. Ik denk dat het niet de bedoeling kan zijn om op die manier een soort alternatieve gemeentebelasting in te voeren. Geld dat via de eengemaakte waterfactuur wordt opgehaald, moet gaan naar de inzameling en zuivering van afvalwater. Het zou nuttig zijn mocht de economische regulator ook heel duidelijke regels bepalen over welke dividenden verantwoord zijn en welke eigenlijk een verkapte vorm van gemeentebelastingen zijn zonder dat ze ten goede komen aan het zuiver maken van ons water.

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Ik wil toch nog eens herhalen dat we hier natuurlijk bezig zijn over de gemeentelijke autonomie.

Mijnheer Vandaele, het is wel degelijk zo dat ook de VMM steeds meer onderhandelt en bekijkt of het wel haalbaar is.

Als het echt te duur is, mijnheer Logist, dan zegt men ook dat het niet haalbaar en niet betaalbaar is voor de burger of voor de gemeenten, en dan stapt men af van het systeem. Dit is geen algemene maatregel: men bekijkt dit effectief geval per geval.

Mijnheer Martens, u verwijst naar de DWA-buizen. Volgens mijn informatie is dat ook geen scheiding voor 100 percent. Het klopt wel dat er deels wordt gesubsidieerd. Nu is het wel zo dat u terecht stelt dat we ervoor moeten zorgen dat de middelen die via de factuur worden binnengehaald, ook effectief worden ingezet in rioleringen en in waterzuivering. Dat is de bedoeling, en het is mijn ambitie om alles wat transparanter en beter te laten verlopen, want op die manier kunnen we al een serieuze stap vooruit zetten.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

Vraag om uitleg van mevrouw Tine Eerlingen tot mevrouw Joke Schauvliege, Vlaams minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur, over het ontwerp van actieplan inzake omgevingslawaaai voor de luchthaven Brussels Airport

Vraag om uitleg van de heer Eric Van Rompuy tot mevrouw Joke Schauvliege, Vlaams minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur, over het nieuwe plan van federaal staatssecretaris Etienne Schouppe met betrekking tot geluidshinder van de luchthaven van Zaventem

De voorzitter: Mevrouw Eerlingen heeft het woord.

Mevrouw Tine Eerlingen: Voorzitter, minister, in het kader van het afsluiten van het openbaar onderzoek over het ontwerp van actieplan Omgevingslawaaai voor de luchthaven Brussels Airport zou ik u enkele vragen willen stellen. Naast de lusten zijn er natuurlijk ook de lasten van de luchthaven, en een van de belangrijkste vormen van hinder die we daarvan ondervinden, zal het geluid zijn.

Minister, de Europese richtlijn Omgevingslawaaai werd in Vlaanderen door de Vlaamse Regering omgezet in 2005. In het kader daarvan heeft de Vlaamse Regering in oktober 2009 op uw voorstel kennisgenomen van de ontwerpen van actieplannen voor belangrijke wegen, spoorwegen van de eerste fase en de luchthaven Brussels Airport. Zo'n actieplan tracht op basis van geluidskaarten doelgerichte maatregelen te bundelen om de belangrijkste geluidshinder weg te werken.

Over het ontwerp van actieplannen werd recent een openbaar onderzoek georganiseerd dat werd afgesloten op 15 december 2009. In het kader van dat openbaar onderzoek heeft een aantal bewonersgroepen gereageerd met een persbericht. Ze vinden dat de actieplannen en de

publieke inspraak te laat komen, achterhaald zijn qua inhoud, onvolledig, niet objectief, onduidelijk, weinig concreet en onvoldoende ambitieus zijn.

De actiegroepen onderbouwen ook hun kritiek. Ze zeggen dat het achterhaald is omdat het document zich baseert op cijfermateriaal en kaarten van 2006 en geen rekening houdt met het recentste ministerieel besluit op federaal niveau. Het is onvolledig omdat de teksten vol staan met aangekondigde studies zonder er de resultaten van weer te geven, en er ontbreken ook verschillende gegevens. Het is niet objectief omdat sommige onderdelen van de actieplannen soms meer lijken op een pleidooi om de luchthaven te laten groeien in plaats van de hinder in te dijken. Het is ook te weinig concreet en onvoldoende ambitieus. De teksten van maatregelen staan vol met 'zou' en 'zal'. Nergens worden concrete termijnen vermeld voor de verschillende maatregelen, zowel in de maatregelen die men in de eerste 5 jaar in overweging neemt als in de langetermijnstrategie.

Intussen publiceerde ook de Vlaamse Luchthavencommissie (VLC) een aanbeveling waarin ze de meeste van de aangehaalde kritieken beaamt. Ook het advies van de provincie Vlaams-Brabant ligt in die lijn.

Minister, ik heb het plan zelf gelezen en ik vind het ook nogal vaag. De voorgestelde maatregelen zijn veeleer studies die moeten worden uitgevoerd. Concrete maatregelen zijn nog niet beschreven. De slordige opstelling van het document waarin woorden vergeten zijn en zinnen niet kloppen, doet me vermoeden dat het een onaf document is dat met grote haast tot stand is gekomen, hoewel het dateert van 29 mei 2009 en pas op 23 oktober 2009 aan u ter kennis werd gegeven. Misschien is daar iets misgelopen en kunt u daarover klaarheid scheppen.

Minister, hoe reageert u op kritieken die door de actiegroepen worden aangehaald? Het betreft enerzijds inhoudelijke kritieken op de maatregelen, maar ook op de werkwijze, de timing, het gebruikte cijfermateriaal, de prognoses en de visie op de luchthaven. Zal het geluidsactieplan worden aangepast aan deze kritieken, en zo ja, hoe?

Minister, voor de meeste data wordt 2006 als referentiejaar gebruikt. Er zijn wel wijzigingen gebeurd, zowel in capaciteit als in vliegroutes. Ik heb begrepen dat de Europese richtlijn betreffende omgevingslawaai als referentiejaar 2006 neemt. Klopt dat? Vindt u het geen probleem dat het gebruik van banen en vliegroutes intussen is gewijzigd?

Ik verneem dat staatssecretaris Schouppe recent in de Kamer heeft gezegd dat er een team van experts bezig is met het herbekijken van de vliegroutes. Wordt daarover overlegd? Zal dat gevolgen hebben voor het actieplan? Als er recentere cijfers zijn, kunnen die worden aangewend voor een definitief actieplan en om concrete maatregelen in te voeren?

Zoals aangehaald vindt men het actieplan niet objectief, te weinig concreet en onvoldoende ambitieus. In het actieplan staat: "Zolang er geen actuele en goedgekeurde ontwikkelings-scenario's beschikbaar zijn, gaat men uit van bepaalde veronderstellingen." Men geeft dus aan dat er nog geen goedgekeurde ontwikkelingsscenario's beschikbaar zijn. Op wat is die veronderstelling gebaseerd? Het slaat op uitgebreide consultaties, maar welke zijn dat dan? Zal dit actieplan moeten worden bijgewerkt als er wel een ontwikkelingsscenario is goedgekeurd? Wanneer kan dat scenario worden goedgekeurd? Welke maatregelen kunnen op korte termijn, onafhankelijk van verdere strategische beleidskeuzes, reeds worden uitgevoerd?

In het regeerakkoord wordt verwezen naar een sociaal-economische studie waarin de kosten en baten van de nachtvluchten worden berekend. Wat is de stand van zaken van die studie? Dit zal relevant zijn voor het geluidsactieplan.

De actiegroepen vragen dat er gecombineerde geluidskaarten worden opgesteld voor lucht-, auto- en spoorverkeer. Is dit mogelijk volgens de Europese en Belgische regelgeving? Zo ja, zult u dit ook doen? De VLC vraagt naar een duidelijke timing. In het actieplan worden

verschillende studies vermeld. Kunt u een zicht geven op de vooropgestelde timing van de studies en het concrete actieplan?

De voorzitter: De heer Van Rompuy heeft het woord.

De heer Eric Van Rompuy: Ik wil het hebben over de geluidshinder van de luchthaven van Zaventem. Het is al een hele tijd geleden dat we daarover nog hebben gesproken in deze commissie. Ik zie hier bijna geen oud-strijders die de passionele discussies hebben meegemaakt over de plannen van de voormalige ministers Anciaux en Landuyt, of vroeger nog het plan-Durant. Dat debat is gelukkig stilgevallen.

In december 2008 hebben de regering-Leterme en staatssecretaris Schouppe het probleem van de nachtvluchten serieus aangepakt. Door de verhuis van DHL is het aantal nachtvluchten gehalveerd. Er werd ook een spreiding gerealiseerd van die nachtvluchten, en er werden maatregelen genomen voor de geluidsnormering en het gebruik van de vliegtuigen. Voor de omwonenden is het probleem van het nachtlawaai verminderd. De leefbaarheid van de regio heeft er zeker baat bij gehad. Het ideaal zou zijn geen nachtvluchten, maar er is wel serieus werk geleverd.

Staatssecretaris Schouppe werkt nu al een hele tijd aan een ander probleem, dat van het baangebruik, de windnormen en het omzetten van deze problematiek in een soort vliegwet. Als wettelijk is geregeld welke banen en welke windnormen men gebruikt, is het onmogelijk voor actiegroepen om naar rechtbanken te stappen en dat te laten vernietigen. De rechtszekerheid van de luchthaven kan alleen worden gegarandeerd als dit wordt gebetoneerd in een vliegwet. Om dat te kunnen doen, moeten we het eens zijn over een vliegplan.

Minister, La Libre Belgique schreef op 15 januari over het plan-Schouppe, dat met een ‘vent favorable’ op de redactie was terechtgekomen. Via een andere ‘vent favorable’ heb ik dat plan in handen gekregen. Minister Lieten heeft enkele weken geleden gezegd dat ze daarover overleg wil, want dat plan heeft implicaties voor het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest, maar ook voor het Vlaamse Gewest.

Ik zal dat plan hier niet in detail toelichten, maar er staan enkele belangrijke zaken in. Op basis van een studie wil men op alle banen dag en nacht dezelfde windnormen maken. Die zijn nu anders op verschillende banen. Dat zal implicaties hebben op het banengebruik naarmate de wind in deze of gene richting gaat. Het voorstel is om de 5/15-norm op alle banen overdag en 's nachts te laten gelden, zodat die windnormen op elke baan dezelfde zijn, zodat dit implicaties heeft op dat banengebruik.

Volgens de berekeningen die zijn gemaakt door een Duits studie bureau, zal dat effecten hebben, maar dat zou beperkt blijven tot 0,8 procent van het totaal aantal bewegingen. Bij ongeveer 1 procent van het totaal aantal bewegingen zal er door die windnormen op een andere manier worden opgestegen of geland. Dat is heel beperkt. Ik heb daar mijn twijfels over. Het is een van de punten die maken dat over dat plan-Schouppe nog niet definitief is beslist.

Een tweede belangrijke zaak is dat bij het opstijgen, vooral tijdens de weekends, de zogenaamde route-Chabert zou worden afgeschaft. Dat is de route die rechtstreeks over Brussel gaat, onder meer in de buurt van het koninklijk paleis. Het is eigenaardig dat de heer Chabert de vliegtuigen boven Laken stuurt. Het ligt niet in zijn aard om de koning in zijn weekendrust te storen. Hij heeft dat ingevoerd, het is dan afgevoerd en opnieuw ingevoerd. Nu zou die route vervangen worden door de kanaalroute en de ringroute, wat betekent dat de vliegtuigen niet meer pal boven Brussel komen maar eerder richting Neder-over-Heembeek, Laken en die kanten. Dat is belangrijk vooral tijdens de weekends.

Men zou ook in bepaalde omstandigheden het gebruik van baan 25R, die nu over de Woluwes in een grote bocht richting het baken Huldenberg gaat, afschaffen, wat betekent dat

de regio's die nu zware hinder ondervinden, onder meer Huldenberg, Tervuren en Overijse, daardoor deels ontlast worden.

Langs de andere kant zien we wel dat het baken Huldenberg zou worden aangepast. Indien men andere opstijgroutes gebruikt, namelijk 25L, zal men niet meer opstijgen richting Huldenberg, dit wil zeggen Erps-Kwerps en dan richting Kortenberg, Huldenberg, Oud-Heverlee, maar zou men opstijgen langs de andere kant, richting Herent en Leuven, maar de stad Leuven zelf wordt gespaard – anders zou het verzet bijzonder groot zijn. Er is nu in andere routes voorzien dan in het verleden het geval was.

Minister, is er overleg gepleegd? Uiteindelijk beslist de federale regering daarover, maar in het verleden is er altijd advies gevraagd aan de gewesten. Het Vlaams Parlement heeft verschillende keren een standpunt ingenomen over de evenwichtigheid van het routegebruik. Is er een standpunt van de Vlaamse Regering? Bent u gevat door een plan? Wat is de inhoud van dat plan? Ik heb het hier alleen over wat ik daarover in de pers heb gelezen. Is er een plan-Schoupe? Is de federale regering het daarover eens?

Is er advies gevraagd aan het Vlaamse Gewest? Wat is het standpunt van de Vlaamse Regering?

Het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest is hier ook bij betrokken. Uit de kranten blijkt dat men daar al over aan het discussiëren is. De discussie gaat erover of het pal over Brussel gaat ofwel richting Schaarbeek. Ook de twee Woluwe worden deels gespaard, maar er is de discussie over de twee landingsbanen van Wezenbeek en Kraainem. Waar staat dit dossier? Heeft de Vlaamse Regering daar een standpunt over?

De voorzitter: De heer Sanctorum heeft het woord.

De heer Hermes Sanctorum: Voorzitter, collega's, het actieplan luchthaven Brussels Airport heb ik ook gelezen, en ik heb er ook een aantal bedenkingen bij. Ik stel me vragen bij de relevantie van het actieplan. Ik ben trouwens niet alleen, want ook de Minaraad stelt vragen. De raad stelt dat niet duidelijk is in het actieplan hoe groot de budgettaire ruimte voor maatregelen is, en hij maakt die bedenking niet alleen voor het actieplan omgevingslawaaai van de luchthaven, maar ook voor de andere actieplannen. De Minaraad stelt ook duidelijk dat de voorgestelde maatregelen onvoldoende zijn. Minister, ik had graag uw reactie hierop gekend.

Ik vraag me ook af wat de precieze randvoorwaarden zijn van het actieplan. De heer Van Rompuy zal blij zijn als ik even het START-project aanraak. Ik vraag me af in welke mate het plan rekening houdt met de START-doelstellingen, zoals de bijna verdubbeling van de vrachtluchten en het aantal passagiers tegen 2025. Zijn die randvoorwaarden daarin opgenomen?

Minister, ik weet niet in welke mate u betrokken bent bij het START-project, maar een van de pijlers ervan is het zogenaamd verbeteren van de leefomgeving van de regio. U als minister van Leefmilieu zult daar vermoedelijk wel bij betrokken worden. Ik vraag me af hoe men dat wil bereiken. Over alle andere START-doelstellingen heb ik al een en ander proberen op te zoeken, wat de initiatieven zijn en dergelijke, maar ik heb daar nog nooit iets over gevonden. Dat klinkt allemaal heel mooi: én de luchthavenregio uitbreiden, en nog eens de leefomgeving van de regio verbeteren. Hoe gaan we dat precies aanpakken? Heeft de Vlaamse Regering hiervoor al maatregelen in het hoofd?

De voorzitter: Mevrouw De Vroe heeft het woord.

Mevrouw Gwenny De Vroe: Ik wilde graag wat dieper ingaan op het actieplan en het openbaar onderzoek daaromtrent. U hebt allicht ook al gelezen in de reacties van de gemeentebesturen dat die betreuren dat de kennisgeving over dat openbaar onderzoek niet transparant is gebeurd. Meer bepaald werden de gemeenten als betrokken partij niet rechtstreeks aangeschreven. Veel gemeenten rondom de luchthaven betreuren dat.

Ik ben lid van de overlegcommissie van de luchthaven. Zoals u weet, zijn alle omliggende gemeenten daarin aanwezig. Ik heb op 11 december via e-mail de vraag gekregen waarom de leden van de overlegcommissie niet op de hoogte werden gebracht van het lopende openbaar onderzoek. De communicatie over dat openbaar onderzoek is niet gebeurd zoals het hoort.

Ik ben van mening dat het heel interessant kan zijn dat we deze discussie opnieuw aangaan in deze commissie. Ik denk dat het zeer nuttig zou zijn om een hoorzitting over de luchthaven te organiseren.

De voorzitter: Mevrouw Brouwers heeft het woord.

Mevrouw Karin Brouwers: Minister, ik sluit me aan bij wat de heer Van Rompuy net heeft gezegd over dat mogelijke plan-Schoupe. Ik denk dat het misschien nog niet echt zo wordt genoemd, en dat hij die naam ter plekke heeft uitgevonden. Als Vlaams-Brabanders zijn we allemaal enigszins hierbij betrokken. Wat ik daarvan heb gehoord, is dat men de overlast ten oosten van Brussel wat wil beperken. De inwoners van Huldenberg, Kortenberg en Oud-Heverlee hebben heel veel last van die routes.

Er zou een route 07-rechtdoor komen, een opstijgroute van Zaventem richting oosten. Er werd gesproken van Herent en Leuven, maar ik heb altijd gehoord dat die route over zeer dunbevolkt gebied zou gaan. Dat is misschien wel iets. Misschien kan de Vlaamse Regering eens bekijken, met de mensen van Ruimtelijke Ordening, of dat wel klopt. Ik geloof dat het klopt. Er is inderdaad sprake van een hele strook waar er nauwelijks bebouwing is. Als die opstijgende vliegtuigen die 07-rechtdoor zouden kunnen nemen, om pas ten noorden van Leuven af te buigen, dan is dat misschien wel een oplossing. Het is echter aan de Vlaamse Regering om dat toch even te controleren.

Daarom hoeft de regering het plan-Schoupe niet zomaar te aanvaarden, maar volgens wat ik ervan heb gehoord, zou het plan een verbetering betekenen voor de meeste windrichtingen. Het moet echter misschien nog eens even worden gecontroleerd, zodat men ermee kan doorgaan en rechtszekerheid bieden. De heer Van Rompuy had het daar al over. Anders zullen we hier op zowel federaal als Vlaams vlak nog heel vaak moeten over debatteren en zal het steeds blijven terugkeren.

Het is de verdienste van staatssecretaris Schoupe dat hij paal en perk heeft gesteld aan een aantal dingen en dat hij een en ander ook wettelijk heeft willen verankeren. Als dat goed zit, moet Vlaanderen dat absoluut steunen. Ik vraag gewoon dat dit alles nog eens goed zou worden nagekeken. Naar wat ik ervan had gehoord, zag het er allemaal niet zo slecht uit.

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Voorzitter, geachte leden, ik zal beginnen met de vragen van mevrouw Eerlingen. Ik heb een heel uitvoerig antwoord voor u, mevrouw Eerlingen.

Het ontwerpactieplan Omgevingslawaaï voor Brussels Airport is opgesteld in uitvoering van de Europese richtlijn Omgevingslawaaï. Op 23 oktober van vorig jaar heeft de Vlaamse Regering dit ontwerpactieplan in eerste kennisgeving goedgekeurd. Van 15 november tot 15 december is het plan dan ter inzage van het publiek gelegd, samen met de ontwerpen van actieplannen voor belangrijkste wegen en spoorwegen van fase 1, zoals gevraagd door de Europese richtlijn.

Er werden daarnet bijkomende vragen gesteld over het openbaar onderzoek. Ik ontken ten stelligste dat dit openbaar onderzoek niet correct zou zijn verlopen. Het is op een volledig conforme manier gebeurd. Ik wijs erop dat het ook is gepubliceerd, in drie kranten, dus echt op de manier waarop dat moet. Het klopt dus niet dat het openbaar onderzoek in het geniep of incorrect zou zijn gebeurd.

Tijdens de vorige legislatuur zijn er pogingen gedaan om voor de uitvoering van die richtlijn Omgevingslawaaï voor de luchthaven te komen tot een gezamenlijke, gecoördineerde aanpak in het kader van een samenwerkingsakkoord tussen de federale overheid, het Brusselse

Hoofdstedelijke Gewest en het Vlaamse Gewest. Omdat de onderhandelingen daarover geen resultaat hebben opgeleverd, heeft het Vlaamse Gewest dus een eigen actieplan opgemaakt, om te voldoen aan de verplichtingen die zijn opgelegd door de Europese richtlijn. De focus van dit actieplan ligt dan ook op de exclusieve bevoegdheden van het Vlaamse Gewest in dit dossier. We kunnen in die actieplannen geen uitspraken doen over bevoegdheden die niet de onze zijn. Het gaat dus vooral over milieu en ruimtelijke ordening.

De belangrijkste en meest essentiële doelstelling van dit plan is een concrete invulling geven aan een gewestelijk flankerend geluidsbeleid op het niveau van ruimtelijke ordening, zoals dat trouwens ook is opgenomen in het regeerakkoord. In overeenstemming met de doelstelling van dit regeerakkoord moet bij stedenbouwkundige ontwikkelingen immers voor een geluidstoetsing worden gezorgd, zodat er geen nieuwe woonfuncties worden ontwikkeld waar de geluidsbelasting te hoog zou zijn. Voor de meest belaste buurten rond de luchthaven moet een isolatieprogramma worden opgezet.

Om deze doelstelling te kunnen realiseren, is er behoefte aan een ruimtelijke verankering van de geluidsimmissie en een duidelijke, gedragen visie op de ontwikkeling van de luchthaven op lange termijn. Het ingrijpen in ruimtelijkeordeningsprocessen vraagt immers een duurzaam referentiekader. Het instrument daarvoor is het principe van een wettelijk vastgestelde geluidszonering op basis van specifieke geluidscontouren, zoals dat op bijna alle internationale Europese luchthavens wordt toegepast. Het gaat eigenlijk om een kaart die wordt uitgetekend.

Deze geluidszonering vormt enerzijds het kader waarbinnen de luchthaven haar activiteiten kan uitvoeren en/of nog verder ontwikkelen, en geeft anderzijds omwonenden de garantie dat de geluidsbelasting niet boven een bepaalde grenswaarde zal uitstijgen. Ze biedt de mogelijkheid tot het voeren van een doelmatig beleid van ruimtelijke ordening. Het is dat referentiekader dat het actieplan als uitgangspunt neemt, om op korte termijn – en dan hebben we het over 5 jaar – te kunnen interveniëren in de meest belaste zone, zoals die blijkt uit de strategische geluidsbelastingskaarten, goedgekeurd in het kader van de EU-richtlijn, waarvan de geluidscontouren betrekking hebben op het jaar 2006. Deze zone wordt geïdentificeerd op basis van objectieve criteria, namelijk de overschrijding van een drempelwaarde waarboven significante gezondheidseffecten te verwachten zijn. Meer bepaald gaat het om de meest getroffen wijken op korte afstand van de luchthaven. Dat is echt wel essentieel: het gaat dus echt over de zone vlakbij de luchthaven. Het gaat bijvoorbeeld over Machelen, Steenokkerzeel, Zaventem en Kortenberg.

Ik zal ook ingaan op de kritiek die werd geformuleerd in een aantal artikels of in een opiniestuk. Het eerste punt van kritiek luidt dat het plan achterhaald zou zijn. In toepassing van de richtlijn van 2002, op basis waarvan maatregelen van actieplannen gericht moeten zijn op de oplossing van prioritaire problemen en op de eerste plaats van toepassing moeten zijn op de belangrijkste zones zoals die blijken uit de strategische geluidsbelastingskaarten, betreffen deze kaarten het kalenderjaar 2006. Dat is effectief zo gepland. Bij het ontwikkelen van de maatregelen en de daarvoor gehanteerde prognoses zal vanzelfsprekend wel degelijk rekening gehouden worden met de al genomen beslissingen in het kader van het federale akkoord over nieuwe exploitatievoorwaarden. Ik wil er terloops wel op wijzen dat aanpassingen van het baan- en routegebruik slechts een beperkte impact hebben op de meest belaste zones die ik zonet heb aangehaald, net omdat het gaat over de zwaarst getroffen zones.

Ook werd gesteld dat het plan onvolledig zou zijn. De resultaten van de aangekondigde studie ter concretisering van de actieplannen zijn nog niet beschikbaar. De reden waarom de actieplannen voor de belangrijke wegen en spoorwegen en voor Brussels Airport worden voorgelegd vóór het einde van de studies, is dat die plannen uiterlijk op 18 januari 2009 bij de Europese Commissie moesten zijn ingediend. De opgelopen vertraging is het gevolg van de laattijdige omzetting van de richtlijn in Vlaamse wetgeving. Gelet op de overschrijding van

de termijnen en het feit dat de Europese Commissie geen verder uitstel meer aanvaardt, werd er dan ook voor gekozen om tussentijdse actieplannen op te maken. Dat verklaart de aard van die actieplannen. De actieplannen zullen evenwel worden verfijnd en gefinaliseerd op het ogenblik dat de bijkomende gegevens uit de studies ook beschikbaar zijn.

Verder werd gesteld dat het plan niet objectief is. Het ontwerpactieplan volgt het stramien zoals vooropgesteld in bijlage V van de richtlijn, met daarin de minimumeisen voor de actieplannen. Hierbij hoort ook een beschrijving van de context van de luchthaven, met inbegrip van operationele randvoorwaarden en beperkingen, lopende projecten en beleidsplannen, en hun achterliggende visies op de ontwikkeling van de luchthaven en haar omgeving. Die gegevens zijn zo neutraal en objectief mogelijk weergegeven in de inleidende hoofdstukken van het plan.

Het plan zou te weinig concreet of onvoldoende ambitieus zijn. Een belangrijke doelstelling van het plan is vorm te geven aan een flankerend beleid op het vlak van de ruimtelijke ordening. In de context van de luchthaven is dit ongetwijfeld een ambitieuze doelstelling. Het actieplan zal concreter worden gemaakt zodra de bijkomende gegevens uit de studies ter beschikking zijn. Op grond van een nadere beoordeling van alle inspraakreacties van burgers, lokale besturen, instanties en verenigingen zal het actieplan door mijn administratie verfijnd en aangepast worden. Ik zal het daarna voor definitieve goedkeuring voorleggen aan de Vlaamse Regering.

De vliegroutes zijn niet meer gewijzigd sinds de invoering van het spreidingsplan in de loop van 2004. Het nieuwe preferentiële baangebruikschaema is sinds februari 2009 van kracht. Jaar na jaar vertonen de geluidscontouren fluctuaties. De impact van de aanpassingen in baan- en routegebruik is daarbij relatief beperkt in vergelijking met andere emissiebepalende factoren. De progressieve invoering van nieuwe, uitgebreide exploitatiebeperkingen en het ingevoerde plafond op het aantal nachtvluchten vanaf 2009 zullen een beduidend grotere impact hebben. De algemene activiteit op de luchthaven is in 2009 bovendien sterk gedaald als gevolg van de ongunstige financieel-economische situatie. In 2009 waren er 231.668 bewegingen. In 2008 waren er 258.795 bewegingen, in 2006 254.754.

Ondanks de jaarlijkse fluctuaties in de ligging van de geluidscontouren zijn de zones het dichtst bij de luchthaven vrij stabiel. Op korte termijn, en dan spreek ik over 5 jaar, zijn er doelgerichte maatregelen mogelijk, afgezien van eventuele latere beslissingen over de vliegprocedures of andere operationele aspecten die mogelijk nog een bijstelling van het langetermijnimmissiekader vragen.

Hoewel er meer recente contouren van de jaren 2007 en 2008 beschikbaar zijn, is het niet aangewezen af te wijken van de ter zake geldende bepalingen uit de richtlijn voor het oplossen van prioritaire problemen zoals die blijken uit de geluidscontouren van het jaar 2006. De goedgekeurde kaarten van het jaar 2006 hebben immers een juridische waarde in het kader van de uitvoering van de richtlijn. De zones waarvoor op relatief korte termijn maatregelen worden genomen, zijn vrij stabiel. Bij het uitwerken van de maatregelen worden prognoses gehanteerd die de recente ontwikkelingen mee incalculeren. Bovendien bepaalt de richtlijn Omgevingslawaai dat de geluidsbelastingsskaarten en de daarop gebaseerde actieplannen minstens om de 5 jaar moeten worden geactualiseerd.

Voor de luchthaven zijn in het verleden diverse ontwikkelingsscenario's uitgewerkt, met al dan niet daarop aansluitend een prognose van geluidscontouren. Voorbeelden hiervan zijn op Vlaams niveau de prognoses in het kader van de studie van de milieuvergunning 2005 en de scenario's in het kader van het START-project uit 2005.

Ook werden recent prognoses gemaakt in het kader van de milieuverkenning 2030 voor het Milieurapport Vlaanderen (MIRA-S). Het ontwikkelingsscenario dat als basis voor verdere uitwerking in het kader van de aangekondigde studie zal worden gebruikt, is de prognose die beschikbaar is in het kader van de uitwerking van het federale akkoord. Dit scenario houdt

rekening met de gewijzigde exploitatievoorwaarden die in de loop van 2009 van kracht zijn geworden, waaronder het plafond op de nachtvluchten, de invoering van de stille nachten en de beslissing om nieuwe, uitgebreide exploitatiebeperkingen met betrekking tot de geluidsemissie van individuele vliegtuigen, de zogenaamde quota count (QC), in te voeren. Het is op basis van de beschikbare contouren van dit scenario dat de voorgestelde maatregelen, en in het bijzonder de aanpak in de meest belaste zone, nader uitgewerkt zullen worden en de impact ervan nader geëvalueerd zal worden.

Het is de meest actuele prognose die momenteel beschikbaar is en waarbij volgens de nota van de staatssecretaris voor Mobiliteit die op de federale ministerraad van 18 december 2008 werd goedgekeurd, een raadpleging over de voorgestelde maatregelen heeft plaatsgevonden. Ik citeer: “Sedert januari 2008 heeft de regering diverse raadplegingen gehouden bij de betrokken partijen. Dit heeft ertoe geleid dat volgende maatregelen worden voorgesteld om een kader af te bakenen voor het uitwerken van een evenwichtige oplossing die rekening houdt met de economische belangen en het milieueffect van de luchthavenactiviteiten.”

Het actieplan is een tussentijds actieplan en zal worden bijgewerkt op basis van de resultaten van verder onderzoek in het kader van de aangekondigde beleidsstudie. Aanpassingen zijn in principe mogelijk voor de definitieve vaststelling van het actieplan wanneer andere scenario's beschikbaar gesteld worden en het qua timing binnen de lopende, voorbereidende studie mogelijk is deze door te rekenen. Bovendien is volgens de Europese richtlijn Omgevingslawaai een vijfjaarlijkse actualisering van de geluidsbelastingkaarten en de actieplannen verplicht.

Naast een concreet voorstel voor de meest belaste zones zal de beleidsstudie, waarvan de resultaten in de loop van 2011 verwacht worden, ook een algemeen referentiekader voor het bouwen en wonen in de omgeving van de luchthaven aanreiken. Hiermee kunnen kandidaat-bouwers en lokale overheden op korte termijn alvast gesensibiliseerd worden over het bouwen en wonen op een geluidsbelaste locatie. Andere specifieke maatregelen zoals het opzetten van een isolatieprogramma zullen nader geoperationaliseerd worden. Dit vraagt de ontwikkeling van de nodige juridische en wetgevende instrumenten om deze maatregelen effectief ingang te doen vinden.

Wat de sociaal-economische studie betreft, verwijs ik naar het antwoord van minister Crevits. Daar is uitvoerig op ingegaan tijdens de bespreking van haar beleidsnota.

Aanpassingen van het actieplan zijn mogelijk op basis van de vermelde studie.

Het verbaast me dat u ook vraagt naar eventuele Belgische regelgeving. De Europese richtlijn voorziet niet in een combinatie van de strategische geluidsbelastingkaarten voor wegverkeer, spoorverkeer en luchtverkeer. Technisch is het mogelijk om de kaarten te combineren, wetenschappelijk is er echter geen overeenstemming over de wijze waarop dit zou moeten gebeuren.

De op Europees niveau aanvaarde dosis-responsrelaties die de geluidshinder weergeven voor respectievelijk weg-, spoor- en luchtverkeergeluid zijn verschillend. Een gecumuleerde geluidsbelasting is niet meer eenduidig te relateren aan een bepaald niveau van hinder. Bovendien is het effect van maatregelen in het algemeen beter te begroten als men de geluidsbelasting voor wegverkeer, spoorverkeer en luchthavens afzonderlijk bekijkt.

De beschikbare goedgekeurde geluidbelastingkaarten voor Vlaanderen zullen niet op een gebiedsdekkende schaal gecombineerd worden. Wel kan daar in het kader van het onderzoek van maatregelen over knelpunten voor weg- en spoorverkeer en de meest belaste zones rond de luchthaven, lokaal rekening mee worden gehouden bij een prioritering van geluidsmilderende maatregelen.

Het ontwerp-actieplan voor Brussels Airport zal samen met de ontwerpen van actieplannen fase 1 voor de belangrijke wegen en spoorwegen aangepast worden, rekening houdend met de

ontvangen reacties in het kader van de publieke raadpleging. Na definitieve goedkeuring door de Vlaamse Regering zullen deze plannen overgemaakt worden aan de Europese Commissie. De aangekondigde studie heeft een looptijd van 12 maanden en zal starten in februari 2010. De resultaten zullen ten vroegste in februari 2011 beschikbaar zijn. Nadien zal op basis van de resultaten uit de studie het tussentijdse actieplan worden aangevuld en ter kennisname aan de Vlaamse Regering worden voorgelegd. Na een nieuwe raadpleging van het publiek moet het actieplan in zijn definitieve vorm door de Vlaamse Regering worden goedgekeurd.

Mijnheer Van Rompuy, u verwijst naar een persartikel in 'La Libre Belgique' van 15 januari van dit jaar, waarin inderdaad aankondigingen worden gedaan, onder meer dat de federale regering zich die dag, 15 januari, zou buigen over een nota met nieuwe maatregelen ter vermindering van de geluidshinder rond de luchthaven van Zaventem. Ik kan u melden dat federaal staatssecretaris voor Mobiliteit, Etienne Schouppe, zich ondertussen nadrukkelijk van de informatie uit het bewuste artikel gedistantieerd heeft. Hij deelde dezelfde dag nog mee dat binnen de federale regering in het geheel niet werd gepraat over geluidshinder rond de luchthaven van Zaventem, noch in het kernkabinet, noch in de ministerraad. Hij benadrukt dat het onderwerp ook helemaal niet geprogrammeerd stond op de agenda. Volgens de laatste informatie waar ik over beschik, werd het tot op heden nog nooit besproken in het federale kernkabinet, noch in de federale regering in een andere samenstelling.

Er is nog geen overleg geweest met het Vlaamse Gewest. Het lijkt me niet meer dan logisch dat over een eventueel voorstel met betrekking tot de aanpak van de geluidshinder rond de luchthaven van Zaventem, in de eerste plaats met het Vlaamse Gewest wordt overlegd. Ik heb tot op heden geen enkele formele indicatie dat er iets is. Informeel zijn er inderdaad wel allerlei signalen, en uiteraard heb ik daarover de staatssecretaris al informeel aangesproken. Hij engageert zich om, in het geval dit besproken zou worden, tijdig en op voorhand te overleggen met de Vlaamse Regering en het Vlaamse Gewest om op die manier tot afstemming te komen.

Ingaan op nota's die nu circuleren, maar die nog geen definitief karakter hebben, of nog niet klaar zijn om besproken te worden in het federale kernkabinet, lijkt me geen goed idee, want dan zijn we hypothetisch bezig. Neemt u van mij aan dat we de zaak vanuit de Vlaamse Regering nauwgezet opvolgen en dat we hebben geëist om tijdig geïnformeerd te worden als er iets is op basis waarvan er gediscussieerd kan worden.

Er waren nog een aantal bijkomende vragen over de budgetten. Mijnheer Sanctorum, we zitten nu in de eerste fase. Dit moet nog verder worden uitgewerkt. Uiteraard zal in budgetten moeten worden voorzien op verschillende beleidsdomeinen. Als het gaat over isolatie, dan zal in die middelen in het budget voor Wonen worden voorzien, als het gaat over andere aspecten, zullen ze eerder bij Openbare Werken worden opgenomen. Het spreekt voor zich dat dit ook een aspect is dat moet worden meegenomen.

Wat de randvoorwaarden betreft, wil ik nogmaals herhalen dat het echt wel om de zone gaat die de meeste hinder ondervindt, de zone rond de luchthaven zelf. Ik heb de gevolgen daarvan al gekaderd. De zone blijft meestal dezelfde.

U verwijst ook naar het START-project. In mijn antwoord op de vraag van mevrouw Eerlingen ben ik daar al op ingegaan. Het betreft een aantal aspecten van Ruimtelijke Ordening, Mobiliteit en de gehele leefkwaliteit van de luchthaven. Uiteraard wordt dit ook globaal bekeken.

Wat de vragen naar het openbaar onderzoek betreft, heb ik geantwoord dat het volledig correct gebeurd is. Het anders tellen, klopt absoluut niet. Ons kan zeker niets verweten worden. Er zijn trouwens een aantal opmerkingen binnen in dat openbaar onderzoek en dat bewijst op zich dat het correct is verlopen.

De voorzitter: Mevrouw Eerlingen heeft het woord.

Mevrouw Tine Eerlingen: Minister, ik dank u voor uw uitvoerige antwoord. Een aantal dingen zijn me duidelijk geworden, maar ik heb nog een vraag. U zegt dat het actieplan verfijnd en gefinaliseerd zal worden op het moment dat de resultaten van de studies beschikbaar zijn. Op dat moment is er natuurlijk geen inspraak meer mogelijk. Zal er daar nog een oplossing voor geboden worden? Of voorziet u dat het actieplan gewoon afgerond wordt en door de Vlaamse Regering verder wordt behandeld?

De voorzitter: De heer Van Rompuy heeft het woord.

De heer Eric Van Rompuy: Minister, ik dank u voor het antwoord. Als ik het goed begrepen heb, is er dus nog geen plan-Schoupe en kan er ook niet over overlegd worden. Uit ervaring met de Belgische politiek weten we natuurlijk dat wanneer er iets op een kernkabinet komt, het wellicht ook door de federale regering wordt goedgekeurd. Het is goed dat u anticipatief overleg hebt, niet post factum, en dat u ook waakt over de lawaaihinder die het gevolg is van de windnormen, de egalisatie van de windnormen, het gebruik van banen, maar ook van routes.

Ik heb gesproken over het baken Huldenberg en over de route-Chabert. Voor degenen die daar niet wonen, lijkt het allemaal heel theoretisch te zijn, maar als u onder een van die routes woont, dan is het natuurlijk een andere zaak. Er wordt gezegd dat er maar 1 percent van alle vluchten wordt gewijzigd, maar als u op jaarbasis 1 percent van alle vluchten boven uw dak krijgt, dan maakt dat toch een groot verschil. Ik heb dit ook moeten ervaren in de gemeente waar ik woon. Door het plan-Anciaux kregen we op een bepaald moment van zaterdagmiddag 15 uur tot zondagavond 17 uur alle vluchten van de luchthaven over ons dak, allemaal, via baan 20. Ik kan u verzekeren dat we toen twee namiddagen niet in de tuin konden komen. Dat gebeurde in één keer, van de ene op de andere dag was dit het geval. De vorige jaren is er wel een wijziging aangebracht, het is nu van zaterdagmiddag 15 uur tot zondagmiddag 15 uur. De opstijgingen zijn nu gemengd zodat ze niet allemaal geconcentreerd zijn boven een bepaalde gemeente.

Men moet er enorm voorzichtig in zijn. Ik zou u echt willen vragen dat u heel alert bent, want natuurlijk kent u de Franstaligen – we mogen nog een keer kwaad spreken van de Franstaligen hier, we zijn nu toch goed bezig in Brussel. (*Gelach*)

Als men het Brusselse ruim volledig wil sparen, dan betekent het dat er ofwel wordt uitgeweken naar de oostrand ofwel naar de noordrand, en dan is er een enorme belasting op de leefkwaliteit. Bedankt dat u alert bent.

U spreekt over de geluidscontouren rondom de luchthaven. Als er geen vliegwet is waarbij men eigenlijk weet hoe niet alleen de opstijgbanen, maar ook de routes en de windnormen zijn, dan heeft het weinig zin om te zeggen: “Deze is meer of minder belast.” Het is door het wijzigen van een aantal dingen dat bepaalde delen van een gemeente wel heel zwaar belast kunnen worden.

Hetzelfde met de ring die er gaat komen, met de ‘optimalisering’ waarvan sprake is. De ring zal in die regio natuurlijk ook geluidshinder met zich meebrengen. Discussies voeren over geluidscontouren, als u niet weet hoe de ring zal evolueren, hoe het baan- en routegebruik en de windnormen zullen veranderen, zijn natuurlijk theoretisch. Het verklaart ook waarom de actiegroepen zeggen dat het onduidelijk is, want ze weten dat dit op hen afkomt, maar ze weten eigenlijk niet waar het naartoe gaat.

Een van de belangrijkste zaken is dat men dit voor een stuk moet verankeren, zodat de mensen die er wonen, weten wat ze moeten verwachten. Het is de onzekerheid die het meest bedreigend is voor een omgeving. Op den duur denkt iedereen dat de ring langs zijn deur voorbij zal komen, dat er nachtvluchten boven zijn tuin zullen zijn, en zo meer. De actiegroepen spelen daar allemaal op in. In de vraag van mevrouw Eerlingen worden STERREBEEK 2000, Decibel 25L en Zone 6 uit Steenokkerzeel vermeld. Die gaan alleen

maar over de vraag: “Hoe ontwikkelt zich dat in mijn gemeente?” Zolang er geen zekerheid is, zal de discussie blijven bestaan.

Het is zo dat de geluidsdruk de komende jaren niet zal afnemen, mijnheer Sanctorum, dat de economie zal herleven.

Mevrouw De Vroe, vorig jaar, net voor de verkiezingen, hebben we in de commissie Economie twee hoorzittingen gehad over IDEA Consult, dat een project heeft gemaakt voor de toekomst van de luchthaven. Ook professor Sleuwaegen is toen gekomen.

Wij hebben de hypothese besproken dat men verwacht dat de komende 10 jaar het aantal passagiers op vliegtuigen bijna zal verdubbelen, van 15 miljoen naar 30 miljoen. Die hypothese lag aan de basis van de studie en van het standpunt van de Vlaamse Regering. We zullen daar de volgende jaren dus nog mee geconfronteerd worden. De crisis heeft dat afgeremd: in 2009 waren er 10 percent minder vluchten, maar het vliegverkeer zal de komende jaren onvermijdelijk toenemen, met alle problemen van dien.

De voorzitter: De heer Sanctorum heeft het woord.

De heer Hermes Sanctorum: Ik wil nog even terugkomen op het actieplan Omgevingswaaier. Minister, u gaf een uitgebreid antwoord, maar het kwam erop neer dat het nog niet het moment is voor echte suggesties en beslissingen. Ik vraag me dan toch een beetje af wat de zin en het statuut is van een actieplan als er nog tal van studies moeten gebeuren en nog geen echte keuzen kunnen worden gemaakt. Ik stel me vragen over het nut van het actieplan.

Mijn bijkomende vraag gaat over de START-doelstellingen en de verdubbeling van het aantal passagiers en het aantal vrachtluchten tegen 2020. U hebt het in dat verband over de directe omgeving. De heer Van Rompuy zal het met me eens zijn dat de verdubbeling van het aantal passagiers en het vrachtvervoer een gigantisch effect zal hebben op die directe omgeving. De vraag is dan ook of we de doelstellingen zullen aanhouden.

Wat de verbetering van de leefomgeving van de regio betreft, vernam ik van u enkel iets over een isolatieprogramma. Ik hoop dat we de verbetering van de leefomgeving niet zullen beperken tot een isolatieprogramma. In elk geval zal de heer Van Rompuy niet meer in zijn tuin kunnen gaan zitten. Ik zou dus iets meer willen vernemen over concrete initiatieven, naast de isolatie.

De voorzitter: Mevrouw De Vroe heeft het woord.

Mevrouw Gwenny De Vroe: Minister, u zegt dat ik beweer dat het openbaar onderzoek in het geniep zou zijn gebeurd. Ik heb dat niet gezegd. Ik heb enkel gezegd dat de gemeentebesturen betreuren dat de kennisgeving inzake het openbaar onderzoek niet transparant is omdat de betrokken gemeenten over dat openbaar onderzoek niet zijn aangeschreven. Ik wil dat rechtzetten.

Ik vernam dat er een tussentijds actieplan komt en het publiek opnieuw zal worden geraadpleegd vooraleer het definitieve actieplan er komt. Ik roep dus op om mijn suggestie om de gemeentebesturen aan te schrijven zeker ter harte te nemen. De hoorzitting is blijkbaar voor de jongste legislatuur gehouden. Het zou voor de nieuwe parlementsleden erg nuttig zijn als we een goed inzicht in de informatie krijgen. Er kan bijgevolg iets meer gebeuren dan de informatie via het internet raadpleegbaar te maken.

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Ik wil nog een paar zaken verduidelijken. Mevrouw Eerlingen vraagt of er inspraak wordt georganiseerd als het plan wordt aangepast. Om de 5 jaar wordt een openbaar onderzoek gehouden, en dat is ook nodig als er een tussentijdse bijsturing moet gebeuren.

Ik deel de zorg van de heer Van Rompuy helemaal. Vandaar dat we de zaken goed zullen opvolgen. Ik neem er akte van dat de informatie waarover we beschikken, redelijk goed is.

Daar mag niet te veel aan worden gesleuteld. Dat is de lijn die de Vlaamse Regering voorlopig aanhoudt.

Mijnheer Sanctorum, u mag niet alles door elkaar halen. In het antwoord op de vraag van mevrouw Eerlingen gaat het over de omzetting van de Europese richtlijn over omgevingslawaai. We hebben de doelstelling om die te respecteren, gehaald. De heer Van Rompuy heeft het over een hinder die verder gaat dan dat: hij heeft het over de hinder rond de onmiddellijke omgeving van de luchthavens. Het gaat dan bijvoorbeeld ook over mensen die langs een drukke spoorweg of snelweg wonen.

Hoe we met een toenemend aantal vluchten omgaan, is een totaal ander probleem. Ik ben het niet met u eens dat ik enkel over een isolatieprogramma heb gesproken. Aspecten van ruimtelijke ordening zijn ook erg belangrijk heb ik hier gezegd. In het vergunningenbeleid moeten we daar rekening mee houden.

De heer Hermes Sanctorum: Welke maatregelen hebt u dan voor ogen?

Minister Joke Schauvliege: Het is logisch dat er geen vergunningen worden afgeleverd waar zich in de toekomst hinder kan voordoen. Het is mogelijk dat er beslissingen over bestaande woningen moeten worden genomen. Het is een beetje zoals de watertoets en de geluidstoets.

Mevrouw De Vroe, het is niet waar dat de gemeentebesturen niet zijn verwittigd. Alle milieudiensten zijn aangeschreven, zoals het hoort. Wat u zegt, is eigenaardig.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

Vraag om uitleg van de heer Ward Kennes tot mevrouw Joke Schauvliege, Vlaams minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur, over de nood aan een uniforme regelgeving over het maken van vuur in bossen en velden

De voorzitter: De heer Kennes heeft het woord.

De heer Ward Kennes: Voorzitter, minister, collega's, mensen van de brandweer, die zelf contact hebben opgenomen met het Agentschap voor Natuur en Bos (ANB), stellen dat er onduidelijkheid is over de vraag waar in een bos een kampvuur mag worden aangestoken.

Er zijn twee wetten die op dat punt elkaar tegenspreken: het Veldwetboek en het Bosdecreet. Het Veldwetboek bepaalt dat "zij die op het veld vuur aansteken op minder dan 100 meter afstand van huizen, bossen, heiden, boomgaarden, hagen, graan, stro, mijten of van plaatsen waar vlas te drogen is gelegd" gestraft kunnen worden. Het Bosdecreet voorziet evenwel in een aantal uitzonderingen op dat algemeen verbod: "in uitvoering van een goedgekeurd beheersplan of behoudens een machtiging door het Agentschap en met uitzondering van wettelijk verplichte verbrandingen".

Er kan dus wettelijk wel een kampvuur worden gehouden midden in het bos, mits er een machtiging is verleend, maar niet in het veld op een afstand van 75 meter van een huis of van een bos. Een aantal brandweerdiensten bepleit de uitwerking van een meer uniforme regelgeving en een duidelijke regelgeving omtrent kampvuren in het gemeentelijke politie-reglement. Dat moet in overleg met het ANB gebeuren. Nu worden kampvuren vaak gedoogd, zonder dat ze wettelijk zijn toegestaan. Men stelt een aanpassing voor van het Veldwetboek, die het maken van vuur op minder dan 100 meter van woningen toelaat mits een machtiging, bijvoorbeeld van de burgemeester.

Ik heb hierover drie vragen voor de minister. Is de minister op de hoogte van dit probleem, aangekaart door de brandweerdiensten? Acht de minister het opportuun om in overleg met het ANB en de brandweerdiensten een aanpassing aan het Veldwetboek in te voeren? Zijn er volgens de minister argumenten tegen een dergelijke aanpassing?

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Voorzitter, collega's, ik dank u voor de vraag. Het Agentschap voor Natuur en Bos heeft geen weet van een gebundelde vraag van de brandweerdiensten. Af en toe worden over kampvuren tijdens zomerjeugdkampen wel vragen gesteld over de opvolging en de coördinatie. Aangezien ongecontroleerde kampvuren een reëel risico inhouden voor de veiligheid van de aanwezige jeugd en een bedreiging kunnen vormen voor het boscossysteem, schenken de diensten van het ANB veel aandacht aan een goed machtigings- en opvolgingssysteem bij de vaste kampplaatsen. Een bezoek van de boswachter bij het begin van de kampperiode behoort tot de vaste taken gedurende de zomerperiode. De belangrijkste aandachtspunten tijdens zo'n bezoek zijn omgaan met het maken van vuren en het sprokkelen van hout en afspraken over de bespeelbare bossen in de directe omgeving.

Voor de kampperiode 2009 heeft het ANB gewerkt aan een efficiënter machtigings- en opvolgingssysteem van vaste kampvuurplaatsen in de pilootgemeente Maaseik-Opoeteren. Dit pilootproject liep in zeer nauwe samenwerking met de gemeentediensten en de brandweer. De resultaten zijn positief, zowel voor de bivakkerende jeugd, voor de kampuitbaters als voor de overheidsdiensten. Voor 2010 zal ik, samen met mijn diensten en het ANB, via een projectsubsidie aan het Steunpunt Jeugd vzw, mede in het kader van het charter voor jeugd, natuur en bos, die werking verder op punt stellen. Hiervoor zal nauwe samenwerking worden gezocht met zowel de gemeentediensten als de plaatselijke brandweerdiensten.

Over het maken van vuur in de bossen of op een afstand van 100 meter tot de bossen, voorziet het Bosdecreet inderdaad in een systeem van machtiging door het Agentschap voor Natuur en Bos. In relatie tot het Veldwetboek moet dat vuur dan wel nog steeds ingevolge artikel 89, 8 worden gemaakt op 100 meter van de andere in dat artikel vermelde goederen en plaatsen, met inbegrip van woningen. Anders begaat men een overtreding op het Veldwetboek.

Daarnaast zijn uiteraard ook de bepalingen uit het Natuurdecreet van kracht. Artikel 35 van het Natuurdecreet stelt dat het maken van vuur in natuurreservaten verboden is, tenzij dit is bepaald in een goedgekeurd beheerplan van dat natuurreservaat. De regeling van de bescherming van vegetaties en kleine landschapselementen maakt in bepaalde gebieden het vernietigen van vegetaties door middel van vuur onderhevig aan een aparte natuurvergunning.

Om op het terrein de kansen en mogelijkheden te maximaliseren voor het vinden van aanvaardbare vuurplaatsen, lijkt het mij een goede zaak om ook in het Veldwetboek alvast een clausule op te nemen die toelaat deze problematiek lokaal te regelen. Op die manier kan dan op maat en gebiedsafhankelijk worden gezocht naar een vuurplaats die zowel op het vlak van veiligheid als op het vlak van wenselijkheid aan de vragen voldoet. Het lijkt mij ook aangewezen dat de gemeente in samenspraak met de brandweerdienst hiervoor de verantwoordelijkheid opneemt.

Het ANB kan in de gevallen waarbij er een overlapping van toepassinggebieden ontstaat, bijvoorbeeld vuur in nabijheid van bos en gebouwen, mee garant staan voor de opvolging van de machtigingsaanvraag in nauw overleg met de betrokken gemeentediensten. Een regeling op maat van de lokale omstandigheden zal in een aantal gevallen ook de druk op de bossen en de bijbehorende risico's voor bosbranden tijdens droogteperiodes kunnen verminderen.

Het is alleen zinvol om de verbodsbepalingen uit het Veldwetboek te versoepelen via de invoering van een gebiedsgericht vergunningssysteem indien hiervoor de nodige expertise en opvolging kan worden vrijgemaakt door de bevoegde diensten. Indien de diensten op lokaal niveau deze taak kunnen invullen, lijkt maatwerk te verkieszen boven een algemene

verbodsbepaling. Uiteraard moet bij het verlenen van de vergunning rekening worden gehouden met diverse aspecten van veiligheid, maar ook aspecten van goed nabuurschap.

Naast de afstandsregel van 100 meter tot woningen kunnen ook nog andere aspecten aan de orde komen, zoals een bijkomende bescherming van bijvoorbeeld brandgevoelige landbouwteelten of andere brandgevoelige natuurgebieden naast bossen. Ik vind het dan ook wenselijk te streven naar een integrale benadering waarbij kansen ontstaan om een grondige vereenvoudiging van de regelgeving door te voeren, zonder afbreuk te doen aan de noodzakelijke beschermingsbepalingen en flexibele uitvoeringsinstrumenten.

De voorzitter: De heer Kennes heeft het woord.

De heer Ward Kennes: Minister, ik ben tevreden dat u ervaring hebt opgebouwd in Maaseik-Opoeteren. Het is goed dat er lessen worden getrokken uit projecten. Ik onthoud ook dat het Veldwetboek wordt versoepeld op basis van een machtiging die lokaal wordt uitgebouwd. Dat is een goede aanpak.

De heer Bart Martens: Als ik me niet vergis, zijn er ook plannen om te komen tot een apart decreet waarin het milieubeheersrecht wordt gecoördineerd. Minister, u haalt bepalingen aan uit het Natuurdecreet, de heer Kennes uit het Bosdecreet, en er is ook het Veldwetboek. Eigenlijk zou dit probleem in dat kader kunnen worden bekeken.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

Vraag om uitleg van mevrouw Vera Van der Borght tot mevrouw Joke Schauvliege, Vlaams minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur, over het jachtverbod conform het ministerieel besluit van 8 januari 2010

De voorzitter: Mevrouw Van der Borght heeft het woord.

Mevrouw Vera Van der Borght: Voorzitter, minister, collega's, artikel 2, paragraaf 4, van het besluit van de Vlaamse Regering houdende vaststelling van de voorwaarden waaronder de jacht kan worden beoefend, stelt: "Met uitzondering van de jacht op reewild is het verboden om te jagen bij sneeuw, welke ook de hoeveelheid sneeuw is die de grond bedekt op de locatie waar er wordt gejaagd. Bij zeer harde of langdurige vorst schorst de minister tijdelijk de jacht, na overleg met het bureau van de Vlaamse Hoge Jachtraad."

Minister, op 8 januari 2010 verscheen in het Belgisch Staatsblad het ministerieel besluit tot instelling van een tijdelijk jachtverbod omwille van langdurige vorst. In uw toelichting stelt u dat jacht een bijkomende verstorende factor zou zijn, die de verzwakking van de dieren verder in de hand zou werken.

Geen enkele jager zal betwisten dat de langdurige vorst en het blijvende sneeuwtapijt leiden tot moeilijke overlevingskansen van sommige diersoorten. De algemeenheid van deze maatregel is echter niet aangepast aan de noden van het duurzaam beheren van sommige wildpopulaties. Juist omwille van het tegengaan van het onnodig lijden van een verzwakte ree, heeft men in de sneeuwregel een uitzonderingsbepaling gemaakt voor de jacht op de ree. Het behoort immers tot de algemene jachtpraktijk om de verzwakte exemplaren weg te nemen.

Minister, artikel 2, paragraaf 4, stelt duidelijk dat er overleg moet worden gepleegd met het bureau van de Vlaamse Hoge Jachtraad. Toch is er geen overleg geweest tussen uw kabinet en de Vlaamse Hoge Jachtraad. Dat kon ook niet, want die bestond niet meer. Einde 2009 hebt u zelf de Vlaamse Hoge Jachtraad ontbonden. Het orgaan dat de Jachtraad moet opvolgen, is een Permanente Werkcommissie Jacht binnen de Minaraad. Maar net dat orgaan, dat binnen uw bevoegdheid ligt, is nog niet geïnstalleerd. Gisteren stond in de kranten een publieke oproep voor kandidaatstellingen.

In uw perscommuniqué meldt u dat u op 6 januari een consultatie hebt gehad met de Minaraad, met de vraag uiterlijk tegen 8 januari advies uit te brengen over de opschorting van de jacht. In het intern reglement van de Minaraad is bepaald dat ten vroegste 10 dagen na de vraag om advies, de Minaraad kan worden samengeroepen. Er staat geen wettelijke bepaling in het Jachtvoorwaardenbesluit dat u aan de Minaraad hierover advies moet vragen. Al deze feiten zijn in tegenspraak met uw eigen wetgeving.

Minister, kunt u uitleggen waarom u, tegen de wettelijke bepaling in, geen overleg hebt gepleegd met de Vlaamse Hoge Jachtraad? We weten dat die niet meer bestaat, maar logischerwijze zou het dan de bedoeling zijn dat u eerst uw permanente werkcommissie, waarnaar u zelf verwijst, opricht zodat u advies kon vragen.

Minister, kunt u toelichten binnen welke termijn de Permanente Werkcommissie Jacht wordt opgericht binnen de Minaraad? U laat in uw perscommuniqué uitschijnen dat er een advies zou zijn. Kunt u mij het advies omtrent de aanhoudende vrieskoude en het opschorten van de jacht van de Minaraad laten geworden? Kunt u zeggen op welke datum de Minaraad is samengekomen om hierover advies uit te brengen?

Kunt u toelichten waarom u de jacht op de ree hebt gesloten en hebt geopteerd voor een algemeen jachtverbod? Omwille van het opschorten van de jacht en omwille van het aanhoudende sneeuwtapijt is het beheer van de vos gedurende pakweg één maand niet kunnen geschieden. De problematiek van de toenemende populatie van de vos is in deze commissie al uitvoerig aan bod gekomen. Acht u het zinnig om een aanpassing aan te brengen aan het Openingstijdenbesluit om dit jaar de vos een maand langer te laten bejagen? Kunt u toelichten welke maatregelen u hebt genomen om andere verstoringsfactoren tegen te gaan? U wijst met de vinger naar de jacht alsof dat de enige verstoringsfactor zou zijn, maar er zijn ook andere verstoringsfactoren zoals buitenrecreatie en buitenwerkzaamheden die misschien meer schade toebrengen dan de jacht. Hebt u maatregelen genomen om ook deze verstoringsfactoren tegen te gaan?

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

De heer Wilfried Vandaele: Voorzitter, als ik goed heb geluisterd naar de collega, dan zullen wij straks, door het niet bejagen van de vos gedurende een paar weken, geconfronteerd worden met een exponentiële toename van de vossenpopulatie. Wat de reeën betreft, is het jachtverbod blijkbaar een daad van extreem sadisme en dierenmishandeling, want nu kunnen die arme dieren die verzwakt zijn, niet uit hun lijden worden verlost.

Ik kan me niet voorstellen dat het wildbeheer, voor zover het nodig is om het wild te beheren, helemaal in het honderd loopt omdat er eens een paar weken een jachtverbod is bij extreem winterweer. Het is trouwens niet goed voor de jagers om in dergelijke weersomstandigheden op pad te gaan: ze kunnen uitglijden, ze kunnen zich bezeren en ze kunnen er een 'borstvalling' aan overhouden.

De voorzitter: De heer Sanctorum heeft het woord.

De heer Hermes Sanctorum: Voorzitter, ik heb de indruk dat telkens ik mevrouw Van der Borght in deze commissie zie, het over de jacht gaat, en meer specifiek over het uitbreiden van de jacht. Ik hoop dat we allemaal beseffen, ook u, minister, dat het wildbestand het zwaar te verduren heeft gehad met de aanhoudende vrieskou. Ik hoop dat u niet zult ingaan op die stelselmatige oproep van mijn collega om de jacht verder uit te breiden.

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Mevrouw Van der Borght, in de eerste plaats wil ik erop wijzen dat ik de Vlaamse Hoge Jachtraad niet ontbonden heb, en dat de Vlaamse Hoge Jachtraad overigens niet ontbonden is einde 2009, maar al enkele maanden voordien. Dit is gebeurd op basis van artikel 8 van het besluit van de Vlaamse Regering – waar uw partij deel van uitmaakte – van 18 mei 2009 betreffende de inwerkingtreding van het decreet van 30 april

2004 houdende oprichting van een strategische adviesraad ‘Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen.’ Daar worden een aantal presentiegelden en rechten en plichten geregeld.

Het artikel 8 bepaalt immers dat onder meer artikel 416, ten tweede, van het besluit van de Vlaamse Regering van 2008, waarbij de sectorale regelgeving leefmilieu, natuur en energie in overeenstemming wordt gebracht met het kaderdecreet Bestuurlijk Beleid, in werking zou treden op 1 september 2009. Ik heb dus op 1 september uitgevoerd wat gestemd is op 18 mei. Op zijn beurt betrof dit artikel 416, ten tweede, van dat besluit van 7 maart 2008 de opheffing van het koninklijk besluit van 23 april 1980 tot instelling van een Vlaamse Hoge Jachtraad. Dit deelartikel is dus in werking getreden op 1 september 2009, wat maakt dat sinds die datum de Vlaamse Hoge Jachtraad opgehouden heeft te bestaan, ingevolge een beslissing van 18 mei 2009.

Als gevolg hiervan is er sinds 1 september 2009 een strijdigheid ontstaan tussen twee wetgevingen wat betreft de adviesverlening, aangezien er in het Jachtvoorwaardenbesluit inderdaad nog verwezen wordt naar een adviesraad die op grond van andere regelgeving is opgeheven. Deze strijdigheid wordt verklaard door het tijdspad waarbinnen die regelgeving tot stand is gekomen. Het Jachtvoorwaardenbesluit is immers tot stand gekomen is na het besluit van 7 maart 2008, dat erop gericht was alle geldende bepalingen af te stemmen op beter bestuurlijk beleid, maar dat dus nog geen betrekking kon hebben op het Jachtvoorwaardenbesluit. Het Jachtvoorwaardenbesluit is echter tot stand gekomen voor de inwerkingtreding van die bewuste bepaling in het besluit van 7 maart 2008 die betrekking had op de afschaffing van de Vlaamse Hoge Jachtraad, zodat er in het Jachtvoorwaardenbesluit nog geen rekening kon worden gehouden met die afschaffing.

Rekening houdende met de vigerende wettelijke bepalingen betreffende de Vlaamse Hoge Jachtraad en de Minaraad, kon ik dus geen advies vragen aan de voormalige Jachtraad of niet overleggen met het Bureau ervan – dat bestaat niet meer. Ik neem me dan ook voor een aanpassing voor te stellen aan het Jachtvoorwaardenbesluit, om het te concorderen met het bestaande advies- en overleglandschap.

Vermeldenswaard is ten slotte ook artikel 3 van het besluit van 18 mei 2009. Dit artikel 3 bepaalt met name: “Het decreet van 30 april 2004 tot aanvulling van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid met een titel ‘Strategische adviesraad’ en tot wijziging van diverse andere decreten, gewijzigd bij de decreten van 28 april 2006, 25 mei 2007 en 19 december 2008, treedt in werking op 1 juni 2009. De afdelingen 2, 5 en 7 van hoofdstuk 5, treden echter in werking op 1 september 2009.” Die afdeling 5, die dus eveneens in werking getreden is op 1 september, heeft betrekking op de opheffing of wijziging van de verschillende bepalingen in het Jachtdecreet die betrekking hadden op de Vlaamse Hoge Jachtraad. De Minaraad werd in de plaats gesteld. Dit maakt dat ik er in principe toe gehouden ben om me, wanneer er blijkt een adviesvraagplicht te bestaan ten aanzien van de Jachtraad, me tot de Minaraad moet richten. Daarom heb ik me ook tot die adviesraad gewend naar aanleiding van wat wordt bepaald in artikel 2, paragraaf 4.

Artikel 11.4.2, paragraaf 1, van het decreet Algemene Bepalingen Milieubeleid bepaalt dat er onder meer een permanente werkcommissie voor het jachtbeleid opgericht wordt in de schoot van de Minaraad. Paragraaf 3 van hetzelfde artikel bepaalt dat een dergelijke permanente werkcommissie maximum 16 leden telt. In diezelfde paragraaf wordt bepaald dat de samenstelling van een permanente werkcommissie voor de ene helft moet gebeuren op basis van een door de Vlaamse Regering door te voeren selectie en benoeming, op grond van specifieke deskundigheid en op grond van specifieke representativiteit in verband met het jachtbeleid, en voor de andere helft op basis van een voordracht van de Minaraad, op grond van vergelijkbare, specifieke deskundigheid.

Krachtens artikel 6 van het besluit van de Vlaamse Regering van 13 juli 2009 tot bepaling van de bevoegdheden van de leden van de Vlaamse Regering, is de selectie- en benoemings-

bevoegdheid voor adviesraden en commissies gedelegeerd aan de bevoegde minister, wat maakt dat de aanstelling zal gebeuren door middel van een ministerieel besluit.

Het gegeven dat de selectie van de eerste helft van de commissieleden op een relatief open wijze moet gebeuren – in principe moet iedereen die deskundig is of representativiteit heeft, zich kunnen aanmelden – maakt dat de selectie moet gebeuren op basis van een openbare oproeping tot kandidaatstelling. Die is inderdaad gepubliceerd in drie dagbladen.

Er zal een termijn worden toegestaan van veertien dagen om te reageren op deze oproep om kandidaturen in te dienen. De benoeming van de commissieleden zal vervolgens binnen de maand gebeuren. Ik verwacht dan ook dat de permanente werkcommissie Jacht tegen 1 april zal zijn opgericht.

Bij uw derde vraag moet ik een belangrijke nuance aanbrengen. In de lijn met de hiervoor vermelde decreetswijzigingen – waarbij de taken van de voormalige hoge raden zijn overgedragen aan de Minaraad – heb ik me inderdaad tot de Minaraad gericht met een adviesvraag en heeft de voorzitter van de Minaraad me per brief geantwoord. Maar dit betekent niet dat de Minaraad is samengekomen om hierover te adviseren, en evenmin dat de Minaraad hierover heeft geadviseerd.

Ik heb op woensdag 6 januari 2010 per fax advies laten vragen. Aangezien er over de jachtopschorting wegens de strenge vorst snel een beslissing moest worden genomen, verzocht ik de Minaraad om tegen uiterlijk vrijdag 8 januari een advies te geven. De voorzitter van de Minaraad heeft me per gefaxte brief geantwoord op 8 januari. Hierbij heeft hij verklaard dat het niet mogelijk was de Minaraad samen te roepen binnen het tijdsbestek van één dag en dat er om die reden niet zou worden geadviseerd. Hij wees erop dat de minimale adviestermijn wettelijk is vastgelegd op 10 werkdagen. Het was, volgens de voorzitter, in dat verband vrij duidelijk dat er sprake is van een onmogelijke situatie, die telkens zou ontstaan wanneer de in het besluit van 30 mei 2008 gedefinieerde kwestie van het instellen van een tijdelijk jachtverbod met die 10 werkdagen in aanraking zou komen.

De voorzitter verklaarde zich voor te nemen om deze principiële moeilijkheid binnen de Minaraad aan de orde te stellen, teneinde suggesties te kunnen doen voor een meer praktische werkwijze. Daarbij zal er wellicht worden gezocht in de richting van een overleg met de permanente werkcommissies Jacht en Natuur. Conclusie is dat er, wat de procedure inzake jachtopschorting wegens strenge vorst betreft, niet alleen een probleem rijst binnen het Jachtvoorwaardenbesluit, maar ook binnen het huishoudelijk reglement van de Minaraad zelf.

Dit probleem kan worden opgelost naar aanleiding van de inrichting van een permanente werkcommissie voor het jachtbeleid, en ook door wat ik nu aanhaal. Momenteel bestaat er immers geen vaste regeling en bestaan er geen vaste, onderbouwde criteria om te beslissen over het tijdelijk sluiten van de jacht. Naar aanleiding van het sluiten van de jacht in januari 2009 boog een werkgroep binnen de toenmalige Vlaamse Hoge Jachtraad zich over deze problematiek en startte hij met het uitwerken van een kader voor duidelijke criteria, met als doel een regeling op te nemen in het Jachtvoorwaardenbesluit, zodat een ministeriele beslissing niet langer nodig zou zijn. Dat zou erop neerkomen in het Jachtvoorwaardenbesluit zelf een beschrijving van omstandigheden op te nemen, waaruit blijkt onder welke voorwaarden van vorst de jacht wordt opgeschort en wanneer de jacht opnieuw kan plaatsvinden. Met het ontbinden van de Vlaamse Hoge Jachtraad heeft de werkgroep zijn werkzaamheden niet voortgezet.

Naar aanleiding van het huidige jachtverbod en de vastgestelde problemen zullen mijn diensten die draad terug opnemen en een ontwerpversie van wijziging van de regelgeving uitwerken, in samenspraak met de belangengroepen. Dat moet het mogelijk maken het bestaande probleem op te lossen, zodat het advies van de Minaraad niet langer moet worden ingewonnen en een ministeriële beslissing niet langer op ad-hocwijze moet gebeuren, inspelend op die weersomstandigheden.

Er werd geopteerd voor een volledig verbod om communicatie en handhaving zo eenvoudig mogelijk te houden. De vraag of een verbod om op reeën te jagen nodig was, wordt zeker mee in overweging genomen bij de voorbereiding van een ontwerpversie voor het aanpassen van de regelgeving met betrekking tot de jachtvoorwaarden, waarover ik het daarnet had. In 2008 werd verwezenlijkt dat het Jachtopeningsbesluit en het Jachtvoorwaardenbesluit twee afzonderlijke besluiten werden. Dat gebeurde met als doel aanpassingen aan elk van die besluiten los te koppelen van elkaar. Voor het Jachtopeningsbesluit werd overleg gepleegd met alle betrokken actoren. Na een uitgebreide consultatie werden de openingstijden voor de jacht bepaald voor de verschillende soorten jachtwild. De huidige openingstijden zijn geldig tot 2013. In het Jachtopeningsbesluit werd niet in mogelijkheden voorzien voor een tussentijdse aanpassing van die openingstijden.

Er werden op mijn initiatief geen specifieke maatregelen genomen om andere verstoring-factoren te beperken of tegen te gaan, voor zover die er al zouden zijn.

De voorzitter: Mevrouw Van der Borght heeft het woord.

Mevrouw Vera Van der Borght: Voorzitter, minister, ik dank u voor uw uitvoerig antwoord. Ik hoop dat ik vrij snel zal kunnen beschikken over de tekst. U hebt immers verwezen naar zoveel data, besluiten en artikelen dat het voor mij onmogelijk is dat allemaal in me op te nemen, maar ik zal het zeker uitvoerig doornemen en analyseren.

Ik meen te hebben begrepen dat er in de toekomst een aantal dingen op stapel staan die het mogelijk moeten maken dat we niet meer worden geconfronteerd met een dergelijke werkwijze. Ik begrijp dat u dit snel moest doen, maar ik betreur dat toch enigszins. Uit het slot van uw betoog heb ik echter opgemaakt dat u in de toekomst zeker met de actoren rond de tafel wilt zitten om dat te kunnen voorkomen en om een beter kader te hebben.

De heer Vandaele en de heer Sanctorum hebben een zeer vreemd betoog gehouden, dat zeker geen meerwaarde voor het debat heeft betekend. Mijnheer Vandaele, u maakt een karikatuur van wat ik hier heb willen aankaarten. Ik laat dat volledig voor uw rekening.

Mijnheer Sanctorum, binnen onze fractie hebben we een werkverdeling afgesproken. Net als de voorbije legislatuur neem ik het domein Jacht voor mijn rekening, naast een aantal andere zaken, die voornamelijk te maken hebben met Welzijn. U zult me hier dus alleen zien als het gaat over jachtaangelegenheden.

Ik stel ook vast dat alle partijen voor de verkiezingen van juni blijkbaar stonden te springen om met veel bombarie hun liefde voor de jacht te verklaren in het boekje van de jagers. Als het er echter op aankomt dat in de praktijk om te zetten, horen we een heel ander geluid als de verkiezingen eenmaal voorbij zijn. Ik neem daar akte van en ik zal er ook het werkveld van in kennis stellen.

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

De heer Wilfried Vandaele: Mevrouw Van der Borght, u zegt dat we een karikatuur maken van de problematiek. Ik denk dat sommige Brusselse politici het thema van uw vraag een fait divers zouden noemen.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

Vraag om uitleg van de heer Jos De Meyer tot mevrouw Joke Schauvliege, Vlaams minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur, over landbouwvennootschappen en de overdracht van nutriëntenemissierechten (NER's)

De voorzitter: De heer De Meyer heeft het woord.

De heer Jos De Meyer: Voorzitter, geachte leden, we weten dat onze minister belangstelling heeft voor de landbouwsector. Ze weet dan ook dat de land- en tuinbouwsector de jongste jaren met een zware crisis kampt.

Een mogelijk gevolg van crisissen is dat ze kunnen leiden tot structurele veranderingen of dat veranderingen die al bezig waren, versneld worden doorgevoerd. In de landbouwsector zijn er momenteel twee processen bezig. Sommige bedrijven kiezen voor een verruiming van activiteiten, zodat er meer toegevoegde waarde kan worden geproduceerd met het eigen bedrijf. Andere bedrijven ondergaan dan weer schaalvergrotingen, om mee te kunnen concurreren in de geglobaliseerde agrarische wereldmarkt. Deze schaalvergrotingen brengen uiteraard met zich mee dat er zware investeringen moeten gebeuren en dat de risico's heel wat groter worden. Daarom kiezen een aantal landbouwbedrijven voor de vorm van de landbouwvennootschap. Zeer specifiek komt dat onder meer voor bij de melkveehouderij. Melkveebedrijven worden groter, maar het blijven meestal nog familiebedrijven, met meerdere leden van een familie die er samen werken en er financieel ook samen in participeren. Hetzelfde verschijnsel zien we ook bij de varkenshouderij.

Het is niet altijd evident deze bedrijven onder te brengen in een vennootschap. Wat de overdracht van dieren, gronden, het melkquotum en dergelijke betreft, zijn er meestal geen problemen. Voor de overdracht van de NER's komen er in bepaalde concrete situaties echter wel problemen voor, zodanig zelfs dat er een NER-reductie van 25 percent moet worden toegepast. In een aantal gevallen verandert er aan de exploitatie eigenlijk weinig of niets, behalve dat de landbouwer niet langer een natuurlijk persoon, maar een rechtspersoon is. Het gevolg daarvan is die inlevering qua NER's, zodat een aantal mensen gewagen van een zekere discriminatie tussen landbouwvennootschappen en natuurlijke personen.

Minister, erkent u dit probleem? Zo ja, op welke wijze evalueert u deze situatie? Kunt u dat verhelpen?

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Mijnheer De Meyer, ik dank u voor uw interessante vraag. De overdracht van nutriëntenemissierechten en de eventuele reducties van die NER's bij overname zijn geregeld in artikel 34 van het Mestdecreet. Eind 2008 heeft het Vlaams Parlement de overdrachtsregels in het Mestdecreet nog verfijnd, maar dat weet u als geen ander.

Voor de melkveebedrijven voorziet het Mestdecreet in een speciale regeling. Een overdracht van de nutriëntenemissierechten-runderen (NER-DR) die aansluit bij een overdracht van melkquota, gebeurt op bevoorrechte wijze. Bevoorrechte overdrachten gebeuren in principe reductieloos. Wel wordt, zoals bij alle overdrachten, een reductie doorgevoerd indien de mestafzet van de overlater onvoldoende is bewezen.

De enige vereiste om aanspraak te kunnen maken op dit type overdracht van nutriëntenemissierechten is dat de melkquotumoverdracht kan worden gestaafd door een attest van het Agentschap voor Landbouw en Visserij. Per overgedragen liter melkquotum kan een bepaalde hoeveelheid nutriëntenemissierechten voor runderen op bevoorrechte wijze worden overgedragen. Het attest van de melkquotumoverdracht mag wel niet ouder zijn dan 6 maanden.

De melkveehouder kan de overnamedatum van de NER-DR met terugwerkende kracht kiezen, met als vroegste datum, de datum van de melkquotumoverdracht. Als er echter meer nutriëntenemissierechten voor runderen worden overgedragen dan mogelijk is op basis van de melkquotumoverdracht, dan vraagt de Mestbank aan de landbouwer welk type overdracht van toepassing is op het overblijvende deel van NER-D dat niet gedekt wordt door de melkquotumoverdracht. Een van de mogelijkheden is een standaardovername met reductie van 25 percent van de overgenomen NER-D of een overname mits mestverwerking van 25 percent van de overgenomen NER-D. Hierbij kan naast een reductie wegens onvoldoende

mestafzet desgevallend ook een reductie wegens niet-invulling van productierechten van toepassing zijn.

Verder zijn er ook nog andere vormen van bevoorrechte overdrachten mogelijk, die in principe reductieloos gebeuren tenzij de mestafzet van de overlater niet in orde zou zijn. Wij denken daarbij aan de NER-overname door een naast familielid in de eerste graad.

Bij een nutriëntenemissieoverdracht die past in een melkquotumoverdracht, speelt het geen rol of de overnemer een natuurlijk persoon is of een rechtspersoon, bijvoorbeeld een landbouwvennootschap. Als een melkveehouderij die behoort tot een natuurlijk persoon, wordt ingebracht in een landbouwvennootschap, dan kunnen de nutriëntenemissierechten voor runderen op bevoorrechte wijze worden overgezet op de landbouwvennootschap en dit voor het aantal NER-D dat overeenkomt met het melkquotum. Ook omgekeerd kunnen de nutriëntenemissierechten van een landbouwvennootschap na een melkquotumoverdracht op bevoorrechte wijze overgedragen worden naar een natuurlijk persoon. Het kan dus in beide richtingen.

U verwijst ook naar mogelijke problemen indien de landbouwer wijzigt. Bij een wijziging van het ondernemingsnummer zal het Agentschap voor Landbouw en Visserij de onderneming, na wijziging, beschouwen als een nieuwe landbouwer. Het ondernemingsnummer wijzigt bijvoorbeeld als de rechtsvorm van de onderneming verandert. In dat geval wordt dan ook een nieuw landbouwnummer toegekend. De landbouwer wordt hiervan op de hoogte gebracht. In die brief wordt eveneens vermeld dat de NER-D moeten worden overgedragen aan het nieuwe landbouwnummer. Noch ikzelf noch de Mestbank hebben weet van specifieke problemen of van een eventuele discriminatie van landbouwvennootschappen in het kader van NER-overdrachten. Indien u echter concrete voorbeelden zou hebben van knelpunten in de huidige regelgeving, dan mag u me daar altijd op aanspreken.

Aangezien zich niet onmiddellijk specifieke problemen voordoen met landbouwvennootschappen, zijn er mijns inziens geen corrigerende maatregelen nodig. Misschien blijkt uit een aantal praktijkervaringen dat dit wel het geval is.

De voorzitter: De heer De Meyer heeft het woord.

De heer Jos De Meyer: Minister, ik dank u voor uw uitgebreid en technisch antwoord. Er zijn me inderdaad een aantal heel specifieke knelpunten bekend. Het zou niet zinvol zijn die hier te behandelen. Ik zal ze u schriftelijk bezorgen. Dan kan worden onderzocht of die al dan niet in overeenstemming zijn met de huidige regelgeving. Ik dank u alvast voor uw engagement om dit te willen onderzoeken.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

Vraag om uitleg van mevrouw Gwenny De Vroe tot mevrouw Joke Schauvliege, Vlaams minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur, over het voornemen de milieuhygiënewetgeving te actualiseren, te optimaliseren en vlotter toegankelijk te maken

De voorzitter: Mevrouw De Vroe heeft het woord.

Mevrouw Gwenny De Vroe: Minister, tijdens de bespreking van uw beleidsnota formuleerde ik al heel wat bemerkingen en vragen, waarop u toen heel omstandig hebt geantwoord. Wat mijn opmerking over de actualisering en optimalisering van de milieuhygiënewetgeving betreft, bleef ik echter een beetje op mijn honger. Vandaar deze vraag om uitleg.

In uw beleidsnota staat heel terecht dat de milieuregelgeving, en met name “het VLAREM door de rechtsonderhorigen nog te vaak wordt ervaren als omvangrijk, ingewikkeld en niet altijd evenredig aan het gestelde doel”. Het is een klacht waar ik ook al mee geconfronteerd

werd en die ik ook steeds vaker hoor bij milieudeskundigen. Men vraagt vereenvoudiging en eenvormigheid. En dan heb ik nog niets gezegd over de opeenvolgende wijzigingen aan de milieuregelgeving. Er wordt nu gesproken over de VLAREM-treinen en zelfs over de nieuwe VLAREM-snelrein, die eind november 2009 definitief door de Vlaamse Regering werd goedgekeurd.

De VLAREM-trein die in werking trad vanaf 1 maart 2009, is tot nog toe al verschillende keren gewijzigd. Dit is een ramp voor onze bedrijven, zeker in deze crisistijden, voor de deskundigen die de jongste stand van zaken moeten leren, voor de bevoegde ambtenaren op lokaal, provinciaal en gewestelijk niveau. Er is een meer werkbare manier van aanpassen nodig. Ik wil daartoe graag een suggestie doen, en ik zou graag uw mening daarover kennen.

Minister, is de studie naar de verdere aanpassing van de indelingslijst van titel I van VLAREM, die u nog voor het einde van 2009 hebt aangekondigd, inmiddels effectief opgestart? Wie zal deze studie uitvoeren? Kunt u meer bijzonderheden geven over de manier waarop de studie moet worden aangepakt? Tegen wanneer verwacht u de resultaten?

Kunt u uitleggen op welke manier en met welk tijdsplan u de komende jaren de procedurele bepalingen zult aanpassen met het oog op vereenvoudiging en meer eenvormigheid?

Kunt u uitleggen hoe u het streven naar meer rechtszekerheid voor de rechtsonderhorigen en respect voor de verworven rechten kracht zult bijzetten, zodat het streven niet bij lippen dienst blijft?

Tegen wanneer hoopt u de herziening van de decretale en reglementaire bepalingen te kunnen integreren in het decreet Algemeen Milieubeleid dat dan een Vlaams milieuwetboek kan worden?

Acht u het mogelijk om de manier van aanpassing van de milieuregelgeving te enten op de werkwijze voor wijzigingen aan het Standaardbestek 250, het referentiewerk voor aannemers van wegenwerken, waarbij een nieuwe versie wordt gestart met de volgende aanpassing die 5 jaar later in werking treedt, de wetgeving dus ten vroegste om de 5 jaar wordt geactualiseerd en het werk aan de nieuwe versie in werkgroepen gebeurt waarbij de relevante bedrijfssectoren worden betrokken?

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Voor ik op uw concrete vragen inga, wil ik erop wijzen dat in het regeerakkoord van de Vlaamse Regering, ‘Een daadkrachtig Vlaanderen in beslissende tijden. Voor een vernieuwende, duurzame en warme samenleving’, staat dat we met het oog op vereenvoudiging, de bestaande milieuregelgeving en de reglementeringen over natuur en bos zullen doorlichten. Volgens dat akkoord moet waar nodig de regelgeving worden geactualiseerd en vereenvoudigd, zonder afbreuk te doen aan de prioritaire doelstellingen. Aansluitend daarop voorziet het regeerakkoord in de integratie van de vereenvoudigde milieuregelgeving in een Vlaams milieuwetboek.

In mijn beleidsnota heb ik ter uitvoering van deze bepaling in het regeerakkoord, als operationele doelstelling ook vooropgezet dat de milieuhygiënewetgeving wordt geactualiseerd, geoptimaliseerd en vlotter toegankelijk gemaakt.

Een eerste stap in dat vereenvoudigingsproces is dat we de representativiteit willen nagaan van de bestaande criteria in de lijst van de als hinderlijk beschouwde inrichtingen vermeld in bijlage 1 van titel I van VLAREM. Deze criteria zijn bepalend voor de indeling van de installaties en activiteiten in de klassen 1, 2 en 3 en de vergunningsplicht, voor klasse 1 en 2, respectievelijk de meldingsplicht, klasse 3, die eraan wordt gekoppeld. De criteria die we momenteel gebruiken, zijn in veel gevallen nog gebaseerd op de parameter ‘totaal geïnstalleerd vermogen’. Machines van nu zijn niet meer de machines van vroeger. Bijvoorbeeld op het vlak van geluidsproductie is de totale drijfkracht van de motoren minder relevant voor het bepalen van de vergunningsplicht dan vroeger het geval was.

Met het besluit van de Vlaamse Regering van 19 september 2008 werd een eerste belangrijke stap gezet naar de afbouw van het doorheen de verschillende indelingsrubrieken horizontaal gehanteerde indelingscriterium ‘geïnstalleerde totale drijfkracht’. De vereenvoudigingsoperatie die nu op til is, beoogt een verdere afbouw van dat criterium door te voeren, samen met een herziening van de andere indelingscriteria, steeds vanuit de doelstelling maximaal representatief te zijn voor de potentiële risico’s en hinder van elke categorie van inrichting.

Ik kan u vandaag melden dat de onderzoeksopdracht op 23 december 2009 werd gegund aan het studiebureau ABO nv. De voorziene uitvoeringstermijn van de studieopdracht bedraagt 9 maanden – zoals een zwangerschap dus. De studie zal bijgevolg in het najaar 2010 afgerond moeten zijn. Deze studie werd inmiddels opgestart. Door de afdeling Milieuvergunningen werd een stuurgroep opgericht die de studie zal begeleiden. Later komt een overlegmoment met de SERV en de Minaraad.

De beleidsnota Leefmilieu en Natuur, die loopt tot 2014, wordt momenteel verder vertaald in strategische en operationele doelstellingen voor het departement en de agentschappen. Aan het behalen van deze doelstellingen moeten nog tijdslijnen worden verbonden. Het is duidelijk dat de herziening van de wettelijke bepalingen en de totstandkoming van een milieuwetboek, een werk van meerdere jaren is waarbij, rekening houdend met de huidige werklast bij vele diensten, zelfs externe ondersteuning noodzakelijk zal zijn.

De aanpassing van de procedurebepalingen en van de milieuvorwaarden zal ook in verschillende fasen moeten gebeuren. Een eerste fase voorziet in een aanpassing van de titels I en II van het VLAREM. De afdeling Milieuvergunningen inventariseert en onderzoekt momenteel de items die voor herziening in aanmerking komen. Zoals gebruikelijk zal hier onderscheid worden gemaakt tussen de dringende herzieningen die op korte termijn moeten gebeuren en de herzieningen die globaal en op ietwat langere termijn kunnen gebeuren.

U vraagt mij vandaag al naar de maatregelen die in het kader van meer rechtszekerheid en respect voor de verworven rechten van de rechtsonderhorige moeten worden genomen. Ik zal hier vandaag niet vooruitlopen op de resultaten van de komende studies. Een goed voorbeeld is naar mijn mening dat de hiërarchie tussen de toepasselijke milieuvorwaarden duidelijker moet worden bepaald in de regelgeving, zodat niet elke wijziging de bestaande vergunnings-toestand van een inrichting ook in vraag stelt.

We gaan de milieuregelgeving niet wijzigen om ze te wijzigen, maar als daartoe een noodzaak bestaat voor de doelgroepen of in het kader van de bescherming van het leefmilieu, zal ik mijn verantwoordelijkheid opnemen. Het is ook niet mogelijk de milieuwetgeving pas om de 5 jaar te laten aanpassen – eerst en vooral omwille van de verplichting die we hebben de Europese richtlijnen tijdig in Vlaams recht om te zetten. Verder is er, veel meer dan in andere beleidsdomeinen, een evolutie in de wijze van aanpak van de problemen en inzonderheid in de toepassing van best beschikbare technieken (BBT). Bij dit alles zullen de diverse doelgroepen uiteraard maximaal worden betrokken.

De voorzitter: Mevrouw De Vroe heeft het woord.

Mevrouw Gwenny De Vroe: Minister, ik ben tevreden dat u effectief werk maakt van de vereenvoudiging. Ik heb er nota van genomen dat de studie ondertussen werd gegund. Ik ben daar heel tevreden mee. Ik vermoed dat we in het najaar van 2010 hier in de commissie opnieuw de discussie kunnen voeren.

Wat het Standaardbestek 250 betreft, heb ik niet heel goed verstaan of u al dan niet rekening zult houden met wat ik voorstel. Milieudeskundigen zijn vragende partij om gedurende lange tijd eenzelfde wetgeving aan te houden.

De heer Bart Martens: Minister, natuurlijk is het Standaardbestek 250 ook al aan bod gekomen in het beleid dat we moeten voeren inzake het stimuleren van secundaire grondstoffen. In die zin is het nuttig om het eens tegen het licht te houden en te bekijken in

hoeverre de overheid zelf de vraag naar secundaire grondstoffen kan stimuleren en derhalve ook primaire grondstoffen, natuurlijke hulpbronnen, kan uitsparen. In die zin is een aanpassing noodzakelijk.

Wat de wijziging van de classificatie van de inrichting betreft, hebben we de vorige legislatuur ook een belangrijke wijziging doorgevoerd die ertoe leidde dat heel wat klasse 1-inrichtingen klasse 2 werden, en klasse 2 – meldingsplichtig – klasse 3, maar op het terrein heeft dat heel wat problemen met zich meegebracht, in die zin dat gemeentebesturen, technische ambtenaren, de VLAREM-gemachtigde ambtenaren ineens moesten oordelen over inrichtingen die ze voorheen nooit moesten bekijken en die de provincie en de provinciale dienst Leefmilieu door en door kenden. Dat werd toch als een serieus manco ervaren.

In principe was het mogelijk om op die manier, langs gemeentelijke weg, via het college van burgemeester en schepenen, snel vergunningen af te leveren, maar in de praktijk werd er een gemis aan deskundigheid ervaren in hoofde van de gemeentelijke dienst Milieuvergunningen. Met dat soort praktische gevolgen moet ook rekening worden gehouden als men een herclassificatie zal doen van inrichtingen.

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Mevrouw De Vroe, ik heb geprobeerd om duidelijk te maken dat als er effectief een noodzaak is voor specifieke doelgroepen, maar uiteraard ook rekening houdend met de bescherming van het leefmilieu, ik mijn verantwoordelijkheid ter zake zal opnemen en zal bekijken wat er kan gebeuren.

Mijnheer Martens, het is uiteraard belangrijk om de ervaring uit het verleden mee te nemen en om ervoor te zorgen dat voor alle modaliteiten de puzzel mooi in elkaar valt en we niet langer op problemen stuiten.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

Vraag om uitleg van mevrouw Mieke Vogels tot mevrouw Joke Schauvliege, Vlaams minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur, over lawaaihinder bij kinderopvang

De voorzitter: Mevrouw Vogels heeft het woord.

Mevrouw Mieke Vogels: Voorzitter, minister, dit is een vraag die het bruggetje maakt tussen Welzijn en Leefmilieu, vandaar dat we met twee vrouwen uit Welzijn tot bij u gekomen zijn. Het is bovendien een vraag met geschiedenis, het is een vraag die eigenlijk al teruggaat tot 2005.

In 2005 waren er heel wat problemen met een kinderdagverblijf in Brugge, waar de vrederechter afstapte omwille van de zogenaamde overlast door het lawaai van spelende kinderen. Het was uw huidige collega, minister Crevits, die er toen een vraag over stelde aan de toenmalige minister van Leefmilieu, de huidige minister-president, Kris Peeters. Hij erkende de problematiek, zei dat hij het eigenlijk ook wel een beetje gênant vond dat dat als lawaaihinder werd omschreven, maar hij verwees door naar Welzijn en naar Kind en Gezin, en stelde voor dat Kind en Gezin een soort norm zou opstellen over spelende kinderen.

Kind en Gezin heeft op haar beurt gezegd – en in mijn ogen ook terecht – dat ze geen normen zou maken en dat dat binnen de wetgeving inzake de kinderopvang ook niet zo gemakkelijk was, met als gevolg alweer een incident, deze keer in verband met een initiatief voor buitenschoolse opvang in Erpe-Mere dat bezoek kreeg van een vrederechter die geluidsmetingen deed en die in zijn beslissing stelde dat het initiatief voor buitenschoolse opvang (IBO) moest verhuizen uit de woonwijk en zich beter zou vestigen in de buurt van de sportterreinen. De gemeente overweegt nu om daar containers te zetten om er de kinderen op te vangen in de buitenschoolse opvang.

Minister, door het feit dat er tot op vandaag geen regelgeving bestaat, krijgen we met de regelmaat van de klok dergelijke berichten in de krant. Het zet mensen met te fijngevoelige oren of mensen die niets meer kunnen verdragen, aan om bevestigd te worden in hun eigen grote gelijk: “Zie je wel, daar stapt de vrederechter ook af, dus wij zullen ook wel gelijk krijgen.” Op die manier krijgen we een stukje verzuring in de samenleving en is op den duur iedereen ervan overtuigd dat lawaaioverlast van spelende kinderen inderdaad ook lawaaioverlast is.

Ik denk dus dat het belangrijk is dat de regering een duidelijk signaal geeft dat voor haar spelende kinderen niet tot de categorie lawaaioverlast behoren. Schoolspeelplaatsen en initiatieven buitenschoolse opvang horen thuis in de woonwijk, en niet op industrie- of sportterreinen. Kinderen moeten liefst te voet of met de fiets naar de school of de buitenschoolse opvang kunnen. Dat behoort niet tot lawaaioverlast.

Ik heb die vraag ook gesteld omdat het geen louter Vlaams verschijnsel is. Ook Nederland wordt steeds meer geconfronteerd met klachten van bewoners over spelende kinderen. In Nederland is vanaf 1 januari 2010 in de algemene regels voor inrichting milieubeheer – de Nederlandse VLAREM-wetgeving – een bepaling opgenomen die zo luidt: “Bij het bepalen van de geluidsbelasting mag geen rekening meer worden gehouden met het geluid van spelende kinderen op schoolpleinen en terreinen met kinderdagverblijven. Deze aanpassing geldt voor omsloten en andere buitenterreinen, bij basisonderwijs wordt een uitzondering gemaakt voor de periode een uur voor aanvang van het onderwijs tot een uur na de beëindiging ervan. Bij de kinderdagverblijven geldt de uitzondering tijdens de openings-tijden.”

Dat betekent dat bij metingen naar aanleiding van een melding van geluidsoverlast het geluid van de spelende kinderen van de resultaten moet worden afgetrokken. Toen ik dat in december in de commissie voor Welzijn ter sprake bracht, vond minister Vandeurzen dat niet zo’n slecht idee. De andere commissieleden waren het daarmee eens. Gemeenten mogen dan wel voldoende instrumenten hebben om dat zelf te regelen, de concurrentie tussen de gemeenten speelt ook een rol. In de ene gemeente is het wel geregeld, in de andere niet. Voorts is er onduidelijkheid voor de initiatieven kinderopvang.

Op die manier kan niet alles geregeld worden, want op basis van het Burgerlijk Wetboek blijft het altijd mogelijk om een klacht in te dienen, maar dan heeft de Vlaamse overheid de samenleving het duidelijke signaal gegeven dat voor haar spelende kinderen geen lawaaioverlast veroorzaken, dat spelende kinderen horen bij een wijk en bij een stedelijke omgeving gedurende de dag. In de commissie voor Welzijn was er veel bijval voor dit idee en minister Vandeurzen beloofde met minister Schauvliege te overleggen of er in de VLAREM-wetgeving geen bepaling kan komen zoals dat in Nederland het geval is.

Minister, hebt u daar al met uw collega over gepraat? Bent u bereid de VLAREM-wetgeving in die zin aan te passen en zo een duidelijk signaal te geven naar de Vlaamse samenleving dat spelende kinderen geen lawaai zijn?

De voorzitter: Mevrouw Schryvers heeft het woord.

Mevrouw Katrien Schryvers: Vanzelfsprekend onderschrijven wij het idee dat kinderen het recht hebben om kind te zijn en dat daar spelen bij hoort en zeker ook buitenspelen. Daar hoort gejoel bij, dat kan niet anders, kinderen moeten zich kunnen uitleven. Het probleem werd door mevrouw Vogels inderdaad aangehaald in de commissie voor Welzijn. Daar werd het voorstel gelanceerd om in de VLAREM-wetgeving abstractie te maken van het geluid dat spelende kinderen met zich meebrengen.

We hebben daar toch een paar randbemerkingen bij. Ik ben het ermee eens dat het een belangrijk signaal zou kunnen zijn. Maar het is geen oplossing om procedures uit te sluiten. Iedereen weet dat in de rechtspraak de rechtsfiguur van de abnormale burenhinder al lang ingang heeft gevonden. Daarbij kunnen mensen aan de vrederechter vragen om bepaalde

maatregelen op te leggen, los van elke geluidsnorm, los van eender welk strafbaar feit, zelfs los van enige fout. Als signaal kan het belangrijk zijn, maar laat ons met de voeten op de grond blijven en niet denken dat we daarmee zomaar de verdraagzaamheid zullen vergroten van burens van speelterreinen, kinderdagverblijven of scholen. Daar is meer voor nodig, vooral sensibiliseren via buurtcomités en dergelijke meer. In het algemeen onderschrijf ik het standpunt dat kinderen het recht hebben om te spelen.

De heer Bart Martens: Het probleem stelt zich niet alleen voor de buitenschoolse kinderopvang, maar ook voor schoolspeelplaatsen en zelfs voor openluchtzwembaden. Gewezen collega Louis Bril is er ooit in geslaagd om een zwembad naast zijn deur of in zijn straat te doen stilleggen omdat de kinderen er te veel lawaai maakten. Als er gevolg zou worden gegeven aan de terechte suggestie om het lawaai van spelende kinderen niet mee te laten tellen voor de geluidsnormen, dan moet dat algemeen gelden, dus ook voor andere plaatsen waar kinderen spelen of vertoeven.

Mevrouw Mieke Vogels: In Nederland geldt de regeling voor speelpleinen, het basisonderwijs en de kinderopvang.

De heer Bart Martens: Ook sportterreinen en speelterreinen in steden en gemeenten moeten van de uitzondering kunnen genieten. Natuurlijk mag het niet zo zijn dat er muziekinstallaties geplaatst worden. Het gaat louter over het geluid van spelende kinderen. Symbolisch zou Vlaanderen duidelijk moeten maken dat het dat niet als hinderlijk beschouwt.

Mevrouw Mieke Vogels: Het geldt ook alleen voor het geluid tijdens de schooluren, niet 's nachts of zo.

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Voorzitter, collega's, het is niet de eerste keer dat dit onderwerp in de commissie aan bod komt. Ik herinner me een vraag van een parlementslid aan minister-president Peeters, maar ook de vraag van mevrouw Vogels aan de vorige minister van Leefmilieu Crevits. Uiteraard moeten kinderen ten volle kunnen spelen zonder dat het als hinder wordt ervaren.

Voor de bestrijding van geluidshinder is er enerzijds de wet van 18 juli 1973 op de geluidshinder en het koninklijk besluit van 24 februari 1977 houdende vaststelling van geluidsnormen voor muziek in openbare en private inrichtingen. Het KB bevat een aantal concrete normen, inclusief bepalingen rond aantal toegestane decibels, vooral voor elektronisch versterkte muziek die hinder zou opleveren voor de buurt. Anderzijds zijn er de VLAREM-geluidsvoorwaarden die enkel van toepassing zijn voor meldings- en vergunningsplichtige inrichtingen, zijnde installaties, activiteiten, opslagplaatsen, fabrieken en dergelijke die zijn opgesomd in VLAREM.

Speelpleinen, kinderopvang, sportvelden enzovoort zijn niet in die bijlage opgesomd en zijn dus niet meldings- of vergunningsplichtig. Dat is het eerste verschil met Nederland, waar scholen expliciet opgenomen zijn in het besluit Algemene regels voor inrichting milieu-beheer, het zogenaamde activiteitenbesluit. Zij zijn dus wel meldingsplichtig. Daarom heeft men in de specifieke regeling in Nederland een uitzondering vastgelegd voor het lawaai van kinderen. Bijgevolg zijn de VLAREM-normen inzake geluid niet van toepassing op deze activiteiten, dus op kinderopvang en scholen en dergelijke.

In ondergeschikte orde verwijs ik ook naar de definitie van omgevingslawaai in titel II van VLAREM, waar wordt gesteld dat het ongewenst of hinderlijk lawaai afkomstig van huishoudelijke activiteiten en burens niet tot het omgevingslawaai behoort. Het geluid van spelende kinderen afkomstig van een naschoolse kinderopvang of een ander initiatief met kinderen, is als normale burenhinder in de omgeving van een school of opvanginstelling te beschouwen en is door die definitie an sich op geen enkele wijze geïsoleerd.

Momenteel ben ik met mijn administratie aan het onderzoeken of het wenselijk is om het nog eens expliciet op te nemen, mevrouw Vogels, mede naar aanleiding van uw vraag aan minister Vandeurzen. Minister Vandeurzen heeft mij daarover gecontacteerd. Vandaar ook dat ik die vraag heb gesteld. Je kunt dat opentrekken naar speelpleinen, kinderopvang, sportvelden. We zijn aan het onderzoeken of het wel zinvol is. We moeten ook geen slapende honden wakker maken. Als we het er nog eens expliciet in zetten, krijgen we misschien nog meer discussies.

De meeste uitspraken worden gedaan op basis van artikel 544 en 1382 van het Burgerlijk Wetboek, die betrekking hebben op de abnormale burenhinder of de aansprakelijkheid van mensen. Wij kunnen dat niet veranderen. We kunnen dat ook niet uitsluiten. Ik vertrouw er nog altijd op dat de rechtbanken het gezond verstand laten primeren en geen uitspraken doen dat dit abnormaal is.

Toen ik zelf nog aan de balie werkte, heb ik een gelijkaardige discussie meegemaakt over een haan die te veel kraaide en of die al dan niet moest worden verwijderd. Sommige vrederechters oordelen dat dat normale burenhinder is, andere stellen dat de hanen te veel lawaai maken. Die discussies worden dus ook op het platteland gevoerd. Spijtig genoeg zitten we nu blijkbaar in een fase waarin dat ook gebeurt ten aanzien van kinderen die te veel lawaai zouden maken.

Ik ben het dus nog aan het onderzoeken, want ik wil dat het een goede regeling is, die niet misbruikt wordt om in de een of andere richting nog extra procedures aan te kaarten. Het is nu niet meldingsplichtig, en ik denk dat dat goed is. Als we nog extra normen en voorwaarden gaan opleggen voor de kinderopvang, vrees ik dat we opnieuw een remmend effect zullen krijgen. Ik wil dit dan ook goed afwegen, samen met minister Vandeurzen.

De voorzitter: Mevrouw Vogels heeft het woord.

Mevrouw Mieke Vogels: Minister, ik dank u voor het omstandige antwoord.

Ik kan u geruststellen: het probleem met de hanen doet zich niet alleen voor op het platteland. In een vorig leven was ik schepen van Leefmilieu in Antwerpen. Rond Pasen kochten de mensen op de vogelmarkt van die kleine kuikentjes. Achteraf bleken dat dan allemaal haantjes te zijn. En zodra de kinderen ze beu waren, zetten de mensen die hanen allemaal in het stadspark, met als gevolg dat in juni, als het mooi weer werd, al die hanen om 4 uur begonnen te kraaien. En dan krijg je dus inderdaad dezelfde problematiek.

Ik dacht ook altijd dat we, zeker wat het lawaai van spelende kinderen betreft, op het gezond verstand van de vrederechters zouden mogen rekenen, maar helaas blijkt dat niet altijd het geval te zijn.

Ik ben het absoluut met u eens dat we geen regeltjes moeten bijmaken voor de kinderdagverblijven en scholen. Maar ik blijf toch vragen – en ik ben blij dat u het nog aan het onderzoeken bent – of we vanuit het Vlaamse niveau geen duidelijk signaal kunnen geven dat dat er voor ons absoluut over is, ook al weten we dat we daarmee het gezond verstand niet kunnen realiseren. Maar het zou ten minste een duidelijk signaal zijn.

Wanneer denkt u dat u dat allemaal zult weten?

De heer Bart Martens: Minister, is het niet mogelijk om, in het kader van het samenwerkingsfederalisme, het Burgerlijk Wetboek op dat vlak aan te passen en een soort interpretatief artikel in te voeren dat stelt dat dit type van mogelijke overlast niet mag worden beschouwd als abnormale burenhinder? Ik ben geen jurist en weet niet wat de mogelijkheden zijn, maar gelet op het mooie dat nu tussen de verschillende overheden aan het bloeien is, is dat misschien wel iets om aan te kaarten bij de federale overheid.

Mevrouw Katrien Schryvers: Het laatste punt dat u hebt aangehaald, minister, is volgens mij een enorme juridische kluif. Wij hebben destijds op de universiteit uren gestudeerd op de

combinatie van artikel 544 en 1382. De casuïstiek is daar enorm. Als je daar uitsluitingen zou beginnen te maken, zou je niet weten waar ons dat naartoe kan leiden.

Het klopt wel dat de juridisering van onze maatschappij een probleem is. Mensen stappen gewoon veel vroeger naar de rechtbank en wensen op alle mogelijke manieren hun gelijk te halen. Als we een signaal kunnen geven, moeten we het absoluut doen.

Ik ben alvast blij vast te stellen dat men over de partijen heen op dezelfde lijn zit dat kinderen moeten kunnen spelen en dat het geluid dat ze daarbij voortbrengen, niet als lawaai mag worden beschouwd. Voor de rest moeten wij vooral pleiten voor verdraagzaamheid en voor heel veel gezond verstand.

Minister Joke Schauvliege: Mijnheer Martens, wat uw suggestie betreft, sluit ik me aan bij wat mevrouw Schryvers zegt. Dat is een heel ingewikkelde problematiek. De problematiek is trouwens ook al aan bod gekomen in Kamer en Senaat, via tal van parlementaire vragen. De bevoegde ministers hebben daar intussen al op geantwoord.

Mevrouw Vogels, ik zit al een tijdje in de politiek en weet dat je nooit een vaste timing mag geven, omdat je daar altijd op kunt worden aangesproken. Ik vind wel dat we tegen de zomer moeten weten wat we gaan doen. Het heeft geen zin om nog eens anderhalf jaar te wachten. Het is immers op dat moment, als het opnieuw goed weer wordt, dat de problemen zich voordoen.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■